

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Sentrumsnære turveger

Universell utforming i Vestfold og Telemark

Kartlegging av
sentrumsnære turveger
med universell utforming i
Vestfold og Telemark
2021

Foto forside:
Monica Sølyst, Faun Naturforvaltning AS

23.06.2022

INNHOOLD

Forord	5
Innledning:	
Bakgrunn	6
Metode	6
Sentrale begrep	7
Kunnskapsgrunnlag	8
Kriterier for universell utforming	9
Tema med stikkord og tips:	
Skilt og informasjon	10
Sittegruppe/ hvilebenk	11
Dekke og turvegens utforming	12
Ramper	12
Parkeringsområder og HC-parkeringsplass	13
Toalett og omkleddingsrom	13
Gapahuk og hytte	14
Grill- og bål plass	14
Fiskeplass/ brygge	14
Ledelinjer	15
Avbøtende tiltak - når man ikke oppnår universell utforming	16
Stedskvalitet	17
Kartlegging av turveger:	
Bamble	20
Drangedal	22
Fyresdal	24
Færder	26
Hjartdal	28
Holmestrand	30
Horten	32
Kragerø	34
Kviteseid	36
Larvik	38
Midt-Telemark	40
Nissedal	42
Nome	44
Notodden	46
Porsgrunn	48
Sandefjord	50
Seljord	52
Siljan	54
Skien	56
Tinn	58
Tokke	60
Tønsberg	62
Vinje	64
Veien videre	66-67
Kilder og referanser	68

FORORD

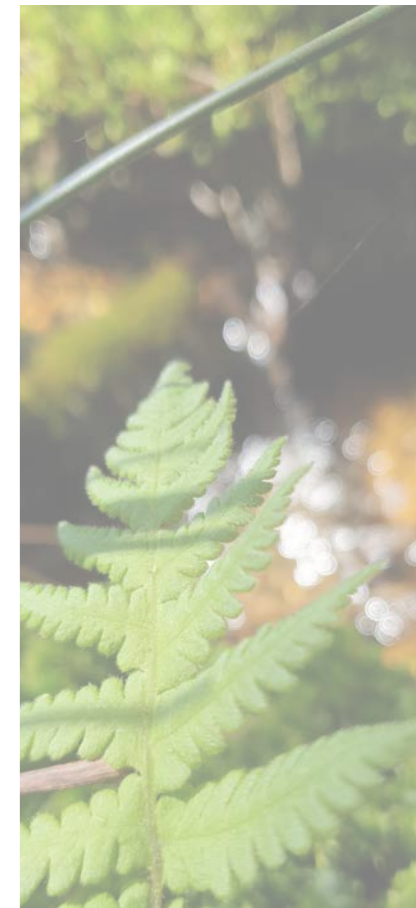
I Vestfold og Telemark har mange kommuner i flere år jobbet målrettet og tverrfaglig med utvikling av turveger for alle. Tilgjengelige turveger i nærmiljøet inkluderer alle brukergrupper og styrker både stedsutvikling og folkehelse.

I tidligere Telemark fylke ble turveger i hver av de 18 kommunene kartlagt i 2012, og sammenstilt i en statusrapport. Som del av sammenslåingen av Vestfold og Telemark fylke i 2020, er det gjennomført ny kartlegging av turveger i de 23 kommunene i det nye fylket. Resultatet av kartleggingen er oppsummert i denne rapporten.

Målet er at alle kommunene i Vestfold og Telemark fylke på sikt skal ha minst én turveg i nærheten av tettsted eller bysentrum som ivaretar kravene til universell utforming. Dette er i tråd med nasjonale målsetninger for et inkluderende samfunn, nedfelt i regjeringens handlingsplan for universell utforming og FNs bærekraftsmål om god helse og livskvalitet, mindre ulikhet og bærekraftige byer og samfunn. De lokale turvegene er konkrete tiltak som kan støtte mange samfunns mål som blant annet bedre folkehelse, trafikksikre skoleveger, trygg oppvekst, likestilling og aldersvennlige samfunn, aktiv mobilitet og reiseliv m.m.

Norconsult har bistått med kartlegging av turvegene med beskrivelse av forbedringspotensial. Kartleggingen viser status og kan legges til grunn for videre arbeid med planlegging og utvikling av turveger. Rapporten kan benyttes som grunnlag for detaljprosjektering, kostnadsberegninger for oppgraderingsbehov og videreutvikling av innhold langs turvegene.

Dokumentet vil også kunne være til inspirasjon for planleggere, politikere og andre som arbeider med tilrettelegging og utvikling av turveger i Vestfold og Telemark, og vise prinsipper for opparbeidelse og kvalitetsnivå som stimulerer til bruk uavhengig av funksjonsevne. Kartleggingen blir også et grunnlag for samhandling, søknader om støtte og videre arbeid med lokalt og regionalt budsjett. Eksemplene med funn fra kartleggingen og forslag til løsninger skal bidra til økt kompetanse, oppgradering og vedlikehold av turveger med universell utforming i hele fylket.

INNLEDNING

BAKGRUNN

I tidligere Telemark fylke har fylkeskommunen i tett samarbeid med Statsforvalteren koordinert et nettverk for utvikling av sentrumsnære turveger med universell utforming i kommunene. Prosjektet har fått nasjonal og internasjonal oppmerksomhet for idé og gjennomføring. Vestfold og Telemark fylkeskommune ønsker nå å videreføre og utvide dette nettverket med nye kommuner, og kartlegge eksisterende og nye turveger med beskrivelse av status og forbedringspotensial.

Alle 23 kommunene i fylket deltar i nettverket med en utvalgt turvegtrasé. Kriteriene for valg av turveg er kort avstand til sentrum, minimum 2 km lengde, avklarte forhold med grunneiere og involvering av kommunalt råd for personer med nedsatt funksjonsevne.

Målet med satsingen er å bidra til at alle kommuner i fylket på sikt har én sentrumsnær turveg med universell utforming i tråd med nasjonale målsettinger for fysisk aktivitet for alle. Turvegene bør framheve stedsidentiteten.

Nettverket ledes av fylkeskommunen, i samarbeid med fylkeskommunale råd for personer med nedsatt funksjonsevne og eldrerådet, Statsforvalteren, Turistforeningen (DNT), Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og Statens vegvesen.

METODE

Alle kommunene har i samråd med fylket kommet frem til en utvalgt turtrasé som de ønsker å få kartlagt. Dette er både eksisterende og nye turveger. Noen traseer i Telemark kartlegges for oppdatering fra forrige runde, mens få traseer i Vestfold er kartlagt tidligere.

I forkant av alle befaringer ble det gjennomført digitale møter med hver enkelt kommune. Hensikten var å forberede befaringer med relevant informasjon, som for eksempel historisk forankring, stedsidentitet, eiendomsforhold, konkrete utfordringer, ønsker og mulige utviklingsmål kommunen har for området turtraseen befinner seg i. I disse møtene stilte en del kommuner med representanter for f.eks. sentrums- og næringsutvikling, folkehelse og/eller rådet for personer med nedsatt funksjonsevne.

I etterkant av møtene utførte Norconsult selve kartleggingen med befarings av turtraseen, og på enkelte av befaringsene stilte kommunen med én eller flere representanter. Grunnet den pågående pandemien og smittevernshensyn ble en del av befaringsene gjennomført uten representant fra kommunen.

På befaringsene ble eksempelvis turvegens bredde, type dekke, avslutning mot omgivelsene, lengdefall og tverrfall, sitteplasser, møblement, belysning, skilt og konstruksjoner mm. registrert og dokumentert. Her ble det brukt digitalt vater, målebånd/ -stokk og fotoapparat som hjelpemidler.

Det ble også registrert viktige målpunkt som blant annet skole, barnehage, sykehjem, omsorgsboliger, sentrum, p-plasser, HC-plasser og kollektivknutepunkt i tilknytning til turområdet.

Registreringen ble vurdert og gradert opp mot kriteriene for universell utforming, jf. avsnitt «Kriterier for universell utforming», samt illustrert på kart.

SENTRALE BEGREP

Universell utforming

“Med ‘universell utforming’ menes utforming av produkter, omgivelser, programmer og tjenester på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming. ‘Universell utforming’ skal ikke utelukke hjelpemidler for bestemte grupper av mennesker med nedsatt funksjonsevne når det er behov for det.”

(FN-konvensjon)

“Det finnes en rekke definisjoner på universell utforming. Kjernen i dem er å utforme omgivelsene på en måte som ivaretar hele befolkningens variasjon i funksjonsevne, inkludert behovene til personer med nedsatt funksjonsevne. På denne måten kan flest mulig delta aktivt i samfunnet.”

(Bufdir)

“Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.”

(Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven - §17)

Universell utforming er også kjent som for eksempel: design for alle, utforming for alle, inkluderende utforming, universell design, tilgjengelighet for alle.

I denne kartleggingen benyttes også begrepet “tilgjengelig for alle” med tilsvarende betydning som universell utforming.

Norsk Standard 11005:2011 - Universell utforming av opparbeidet uteområder.

Norsk Standard (NS) er regler og bestemmelser for et produkt, en tjeneste eller en arbeidsprosess i ulike områder i samfunnet. Denne omtales videre som NS 11005:2011.

Sentrumsnær turveg

For denne kartleggingen defineres en sentrumsnær turveg som trasé for myke trafikanter, med kort avstand (under 300m) til sentrum eller mange boliger i et tettbygd strøk, gjerne også i gangavstand til barnehage, skoler, sykehjem, idrettsanlegg, butikker, grendehus m.m.

Noen turveger er blandet med motorisert ferdsel. Turvegens lengde bør være minimum 2 km og helst med mulighet for rundtur.

Turveg:

“Opparbeidet, flerfunksjonell trasé med høy utnyttelsesgrad og god fremkommelighet for ferdsel til fots, med sykkel, barnevogn eller rullestol, og som vanligvis er merket.” (NS 11005:2011)

Tursti:

“Trasé primært for ferdsel til fots eller med sykkel, som vanligvis er merket og ryddet for vegetasjon, og med en begrenset grad eller helt uten opparbeiding av grunnen.” (NS 11005:2011)

Foto: Kviteseid

KUNNSKAPSGRUNNLAG

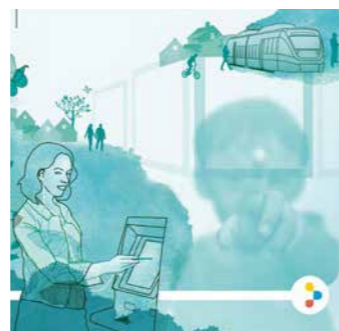
Bakgrunn og styrende dokumenter

Regjeringens visjon er et samfunn der alle kan delta. (...) Universell utforming styrker og frigjør menneskelige ressurser med positive resultater for den enkelte og for samfunnet. (...) Bærekraften i våre velferdsordninger er avhengig av at alle har mulighet til å bidra som yrkesaktive. Tiltak som bygger på universell utforming har grunnleggende betydning for dette. Universell utforming har betydning for dagliglivet til alle innbyggere, både som forbrukere av transport, boliger og kommunikasjon. Personer med funksjonsnedsettelse har særlig nytte av den økte tilgjengeligheten og brukbarheten av omgivelsene som universell utforming gir. (...) Universell utforming er etablert som en ønsket og nødvendig samfunnskvalitet som berører folks hverdag gjennom enklere, tryggere og mer komfortable omgivelser som bidrar til et bærekraftig samfunn både sosialt, økonomisk og miljømessig. (Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2021-2025).

Skaper vi attraktive, inkluderende og mangfoldige samfunn, som er likeverdige og gir like muligheter til samfunnsdeltakelse, ubetinget livsfase og funksjonsevne, skaper vi et universelt utformet samfunn. Universelt utformede samfunn er både sosialt og økonomisk bærekraftige. For å oppnå dette stilles krav både til utforming av det fysiske miljøet, samt til tenkemåter, holdninger og politiske prioriteringer.

Å jobbe med opparbeidelse av universelt utformede, sentrumsnære turveger, vil bidra til å oppnå et universelt utformet samfunn. Gjennom dette arbeidet følger kommunene også opp mål som er forankret i internasjonale, nasjonale og regionale mål og satsningsområder:

- FN-konvensjonen og bærekraftsmål
- Regjeringens handlingsplan for universell utforming
- Regjeringens handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
- Den nasjonale kvalitetsreformen for eldre "Leve hele livet"
- Handlingsplan for universell utforming i Vestfold fylkeskommune, vedtatt 2019
- Regionale planer for folkehelse i Vestfold og i Telemark med felles handlingsprogram for 2021-2022
- Regional planstrategi 2020-2024 (RPS)
- Regional plan for samordna areal og transport (ATP) i Telemark, 2015-2025 med handlingsprogram 2019-2022
- Regional plan for samordna areal og transport (ATP) i Grenland 2014-2025
- Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA), vedtatt 2019
- Regional transportplan for Vestfold (RTP), vedtatt 2019

Illustrasjoner fra venstre:
FNs bærekraftshjul
FNs bærekraftsmål
(www.fn.no)
Regjeringens handlingsplan for
universell utforming
(www.regjeringa.no)

KRITERIER FOR UNIVERSELL UTFORMING

I denne kartleggingen er det lagt vekt på tilgjengelighet for mennesker med nedsatt bevegelses-, forflytnings- og i noe grad orienteringsevne (se, høre og forstå).

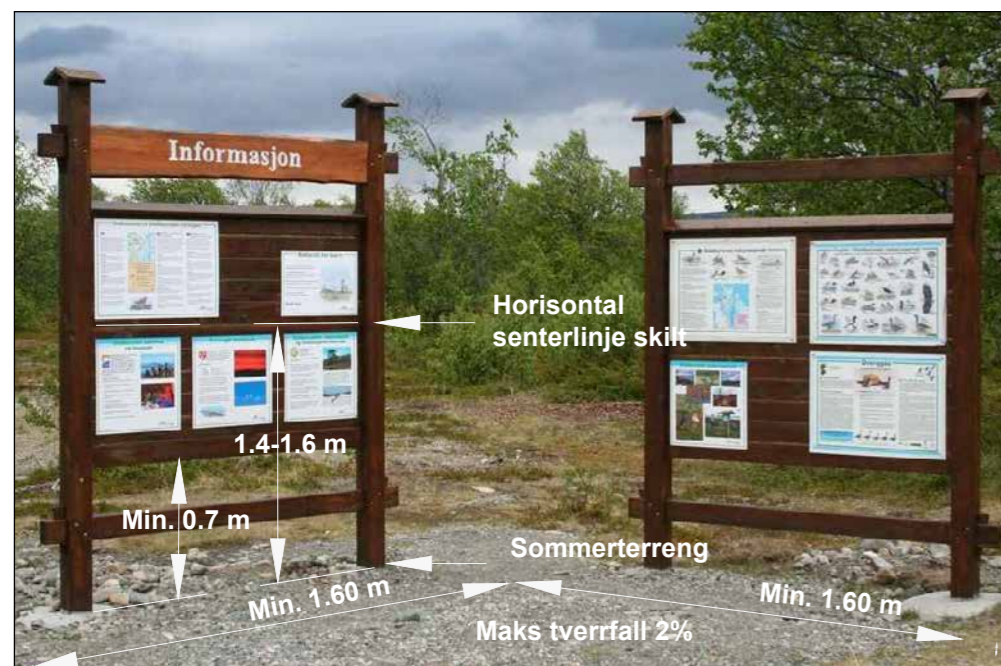
Kartleggingen har ikke hensyntatt tilgjengelighet for de med overfølsomhet for luft og materialer. Det vil si somatiske reaksjoner på forurensninger og stoffer i luft og materialer, som f.eks. astma og allergikere.

I tabellen under er det NS 11005:2011 som er lagt til grunn.

Egenskap	Turveg uu	Turveg med potensiale for uu	Turveg uten potensiale for uu
Informasjonsskilt om turvegen ved start/slutt «Vegfinningskilt» langs turveg/i kryss (kun anbefaling)	Ja info-skilt utført ihht. NS-krav	Ja info-skilt ikke ihht. NS-krav	Nei ikke mulig å få etablert
Bredde veg uten møteplass	Min. 1,80 m	1,40 til 1,80 m,	Under 1,40 m
Bredde veg med møteplass (bredde ved møteplass min. 1,80 m)	Min. 1,20 til 1,80 m + møteplass hver 25 m	1,20 til 1,70 m + møteplass hver 25-50 m	Under 1,20 m
Hvilebenk hver 50 m = nærområder hver 100 m = naturområder	Ja ihht. NS-krav m/armlene og ryggstøtte	Ja ikke ihht. NS-krav u/armlene og ryggstøtte	Ingen benk
Stigning uten hvileplass	Maks. 1:15= 6,67 %		Bratt uten mulighet til hvileplass
Stigning i bratt terreng med hvileplass (orientering om stigning og lengde på stigning ved start av turveg)	Maks. 1:10=10 % med hvileplass 1,60x1,60 m hver 25 m	1:10 - 1:15= 10-6,67 % med hvileplass 1,60x1,60 m hver 50 m	
Tverrfall	Maks 1:20=5 %	1:20 - 1:15= 8,3-6,67 %	Over 1:12
Dekketilstand Ujevnt = større sprekker over b=1 cm og høydeforskjell 2,5 cm	Jevnt		Ujevnt
Dekke	Fast		Løst
Kanter (vertikalt)	Maks. 2 cm		Over 2 cm
Sperrebom, bredde (åpen passasje)	90 cm		Under 90 cm
Dobbel sperrebom (avstand mellom 2)	Min. 1,40 m avstand		Under 1,40 m avstand
Fri høyde	h=2,20 m hele bredden	h=2,20 m b=1,40-1,60 m	Under h=2,20 m og b=1,40 m
Vegfinning i kryss	-	-	-
Sikring av kanter: høydeforskjell over 50 cm og bratt/ høy skråning	Ja ihht. TEK 17	Ja ikke ihht. TEK 17, men satt opp sikringstiltak	Ikke sikret

SKILT OG INFORMASJON

- Informasjon skal være entydig, kort og lett å oppfatte.
- Henvisingsskilt skal plasseres ved kryss og knutepunkt der det er behov for informasjon for å finne fram. Mengden skilt bør tilpasses til hvor oversiktlig området er.
- Informasjonstavler skal plasseres ved begynnelsen av gangveg, turveg eller attraksjonen/ tjeneste, og være mulig å gå og trille inntil. Tavlene skal gi en oversikt over området med informasjon om veifinding, symboler for WC, benker, aktiviteter og sentrale attraksjoner og være tilrettelagt for ulike funksjonsnedsettelse
- Ved bruk av kart skal det være et tydelig «du står her»-symbol.
- Enkelt, naturlig og klart språk.
- Tekst og tydelige symboler bør kombineres. Kortfattet tekst og symboler øker lesbarheten.
- Begrense antall og mengde informasjon, og søk samarbeid med andre aktører i området.
- Flatt skilt (buett form kan gi refleksjoner) og matt overflate.
- Tekst uten seriffer, normal eller halvfet. Bruk små bokstaver med stor forbokstav. Versalhøyde (høyde på storbokstav) på minimum 25 mm. Linjeavstand skal være 1,6 x bokstavhøyden.
- Horisontalt hvilerepos med universelt utformet dekke i front av skilt, minimum 1,6x1,6 m, slik at alle kommer inntil skiltet fra turvegen.
- Taktile skilt skal være mulig å gå inntil. Opphøyde bokstaver og symboler minimum 1 mm over bakgrunnen. Nedsenkede bokstaver bør ikke forekomme. Punktskrift plasseres i underkant av skiltet.
- Skiltets underkant bør være 0,7 m over sommerterreng og horisontal senterlinje 1,4 til 1,6 m over sommerterreng.
- Luminanskontrast skal være minst 0,8. Skilt og informasjonstavler skal være utformet med kontrastfarger. Det vil si at tekst og illustrasjoner skal ha kontrast til skiltets bakgrunnsfarge og selve skiltet skal være i kontrast med bakgrunnen.
- Skilt og informasjonstavler skal være belyst med minimum 50 lux der det er naturlig med belysning.
- Skilt som henger på eller stikker ut fra vegg, skal minimum ha underkant 2,25 m over terreng.
- Legg langsiktige forvaltnings-, drift- og vedlikeholdsplaner.
- Informasjonstavler og andre tiltak ved automatisk fredete kulturminneområder/-miljøer skal alltid planlegges i samarbeid med og godkjennes av regional kulturminnemyndighet.

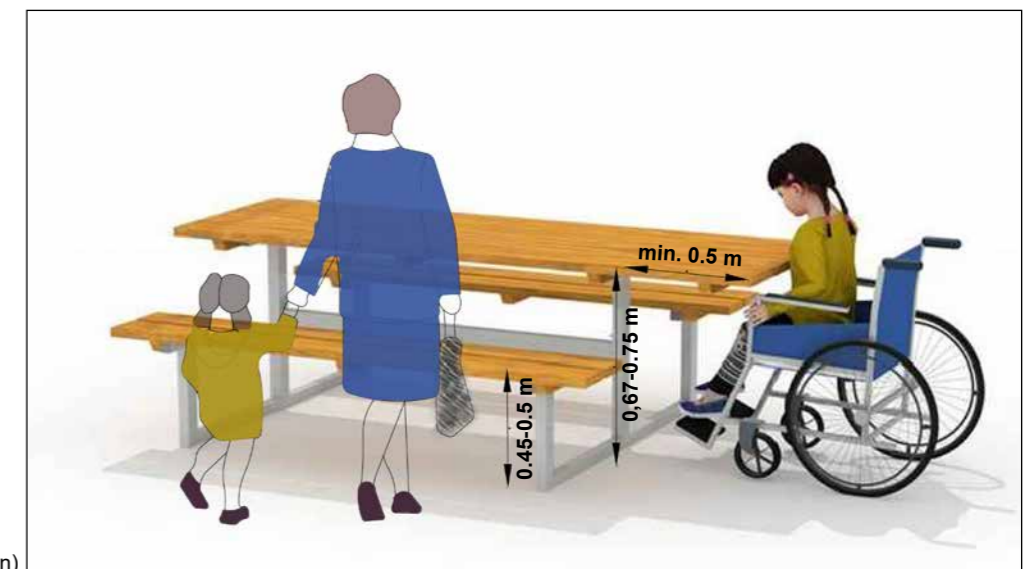
Bildet til venstre er et eksempel på skilt i rett høyde ifht. terreng og med hvilerepos foran (www.stabburnes.no).

Bildene under viser eksempler på "veifinningskilt".

SITTEGRUPPE / HVILEBENK

- Langs tur- og ferdselstraseer i naturområder skal det være maksimalt 100 m mellom hver hvilebenk. For sentrumsområder gjelder maksimalt 50 m mellom hvilebenker, men anbefalt avstand er 30-50 m.
- Plassering av benk bør ta hensyn til lokale klimaforhold, som vind, sol/skygge, og plasseres bevisst med hensyn til stedskvaliteter, deltagelse, aktiviteter, rekreasjon og visuell og fysisk støy.
- Snusirkelareal foran benk med minimum diameter på 150 cm.
- Friareal ved siden av benk med minimum bredde 90 cm til plassering av rullestol, rullator og/eller barnevogn i tilknytning til sitteplassen.
- Sitteplassen skal ha maks 2% tverrfall og underlag skal være jevnt, fast og fritt for hindringer over 2 cm.
- Benk og sitteelement skal være minimum 45 cm – anbefalt 50 cm, og ha armlene og ryggstøtte.
- Bord skal ha fri høyde minimum 0,67 m – anbefalt 0,7 m, med utstikk på min. dybde 0,5 m for å kunne sette en rullestol inntil bordet, minimum på én ende.

Illustrasjonen viser anbefalte dimensjoner for bord tilpasset rullestol. (www.tress.com / Lena Heggem Jørgensen)

Bildet viser anbefalte dimensjoner for benk/hvileplass

DEKKE OG TURVEGENS UTFORMING

- Det er viktig å påse hyppig vedlikehold av turveger slik at standardkravene for universell utforming opprettholdes:
 - Maks tverrfall 5%, anbefalt 2%.
 - Fast og jevnt underlag (tilstrekkelig komprimert, ingen store sprekker i asfalt, og liknende).
 - Fraksjon 0-8, ikke for mye finstoff. Korn fordelingskurve og mineralsammensetning som sikrer kompakt overflate for tiltenkt bruk.
 - Maks vertikal høydeforskjell på 2 cm og maks horisontal bredde på sprekker 1 cm i underlaget.
 - Kontrastkrav til omgivelsene, visuelt og taktilt: Kant av turveg, for eksempel overgang fra grus/gress kan benyttes som naturlige ledelinjer. Overgangen må vedlikeholdes jevnlig.
 - Klipping og rydding av vegetasjon slik at turvegen opprettholder minimum fri bredde og høyde.

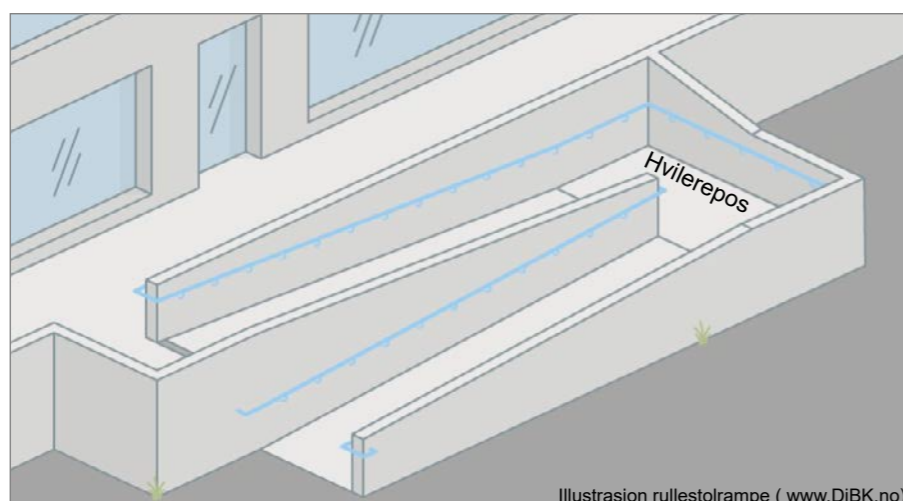

Bildene er eksempler på at gresset gradvis spiser seg inn på turveg og grusareal. Bredden blir smalere og kantene blir "visket" bort og fungerer ikke som ledelinje.

RAMPER

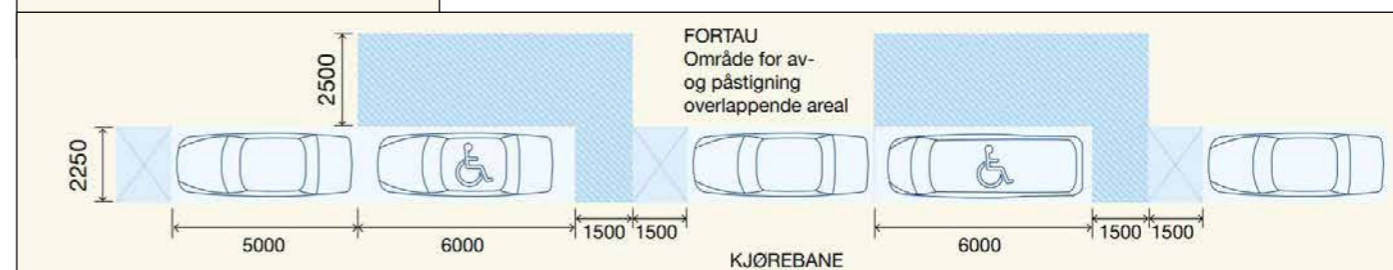
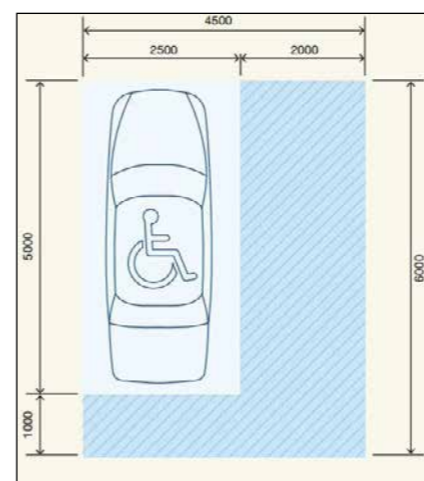
- Maks lengdefall 1:15 eller strekning inntil 5 m kan ha 1:12.
- Maks tverrfall 2%.
- Ved stigning over 1 m skal det være hvilerepos på minimum 1,6x1,6 m med maks tverrfall 2%.
- Bunn og topp skal ha hvilerepos minimum 1,6x1,6 m (uansett lengde og høyde på rampen).
- Minimum fri bredde 0,9 m med sidekanter. Hjulvern/støttekant på minimum 10 cm.
- Topp av rampe skal markeres visuelt i minimum 40 cm bredde med luminanskontrast 0,8.
- Håndlist på begge sider, i én høyde 0,8 m, i to høyder 0,7 m og 0,9 m. Håndlist skal være sammenhengende og starte og slutte 30 cm før og etter rampens lengde. Start og slutt av håndlist skal være avrundet slik at man ikke kan hekte seg fast. Håndlist skal være i kontrast med omgivelsene. Diameter på selve håndlist 40-45 mm. Håndlist langs vegg og liknende skal være minimum 45 mm fra vegg og være fri for hindringer.

Illustrasjon rullestolrampe (www.DiBK.no)

PARKERINGSOMRÅDER OG HC-PARKERINGSPLASS

- Anbefalt skal 5% av totalt antall plasser på en parkeringsplass være tilrettelagt og avsatt til personer med nedsatt bevegelseevne, og plasseres nærmest mulig målpunkt
- Dimensjon for HC-parkeringsplass 4,5x6 m, med minimum 6 m manøvreringsareal.
- Fast dekke, maks tverrfall 2%, med oppmerking på bakken og skilt på vegg eller stolpe.
- Betalingsautomat skal ha betjeningshøyde 0,8 – 1,1 m over bakken og horisontalt manøvreringsareal foran med plass til snusirkel for rullestol 1,5 m.

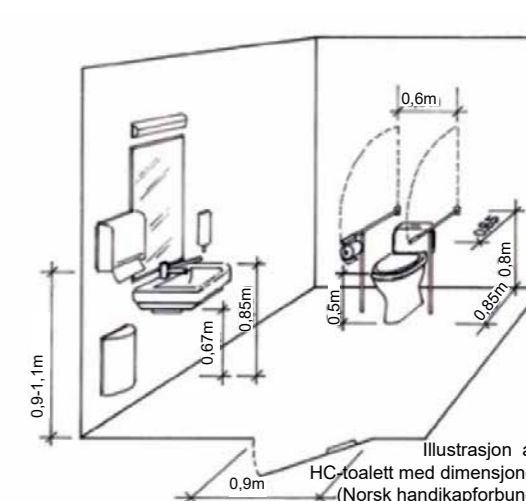
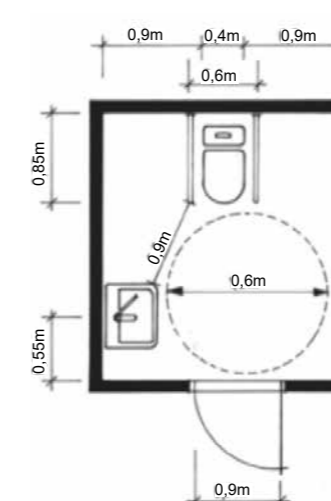
Illustrasjon av dimensjonering av HC-parkering. (KS - Universell utforming - hva ser vi etter).

TOALET OG OMKLEDNINGSROM

- Turvegen bør ha et offentlig toalett tilrettelagt for alle.
- Adkomst og inngang må være trinnfritt, alternativt med rampe (se krav for rampe i eget punkt).
- Tilrettelagt for snusirkel for rullestol minimum diameter på 1,5 m, både på utsiden og innsiden av døren, samt utenfor dørens slagradius.
- Utadslående dør med minimum bredde 0,9 m.
- Minimum dimensjon innvendig toalett 2,2 x 2,5 m.
- Minimum 0,9 m fri plass på begge sider av klosett.
- Håndstøtte på begge sider av klosett, plassert i høyde 75-85 cm.
- Areal mellom klosett og servant skal ha minimum fri bredde 0,9 m.
- Servant skal ha frihøyde under på minst 67 cm og betjeningshøyde på 80-90 cm.
- Sittebenker skal ha høyde 45-50 cm.
- Se TEK17 mm for gjeldende innvendige krav for utførelse av toalett.

Illustrasjon HC-toalett (DiBK)

Illustrasjon av HC-toalett med dimensjoner (Norsk handikapforbund)

GAPAHUK OG HYTTE

- Gapahuk og hytter skal skape ly for vind og regn, og ha tak og en eller flere åpne vegger.
- Åpning skal ha minimum fri høyde 1,5 m og bredde 0,9 m.
- Åpning lavere enn 2,25 m må markeres.
- Trinnfri adkomst og fritt gulvareal for rullestol, snusirkel med minimum diameter 1,5 m.
- Eventuelt møblement skal være universelt utformet.

GRILL- OG BÅLPLASS

- Trinnfri og tilgjengelig atkomst.
- Dekke, jevnt og fast, maks tverrfall 2%.
- Eventuelt møblement skal være universelt utformet.

Foto øverst er eksempler på tilrettelagt gapahuk med grillplass (www.inatur.no).
Foto over er eksempel på tilrettelagt grillplass (Nordland fylkeskommune)

FISKEPLASS / BRYGGE

- Trinnfri og tilgjengelig atkomst.
- Brygge skal minimum bredde 3m.
- Tredekker skal maks ha 10 mm avstand mellom plank/bord.
- Nivåforskjeller på maks 20 mm.
- Fiskeplass bør lokaliseres til et sted med fisketetthet og gode fiskemuligheter, samt ha minst mulig inngrep i naturen.
- Dimensjon av fiskebrygge minimum 3 x 4 m og plass for 2 rullestoler.
- Håndlist og vertikalåpning mot vannkant med bredde 0,3 m for betjening av fiskeutstyr og fisk.
- Det anbefales å ha faste benker, hyller og fester til fiskestang.
- Vertikal stoppkant minimum høyde 10 mm for å hindre utforkjøring.

Foto av tilrettelagt fiskebrygge (www.inatur.no).

LEDELINJER

- Ledelinjesystemet omfatter ledelinjer, oppmerksomhetsfelt og farefelt. Dette brukes for å informere personer med nedsatt synsfunksjon.
- Ledelinjesystemet skal være logisk og sammenhengende, og kan være kunstig eller naturlig.
- Kunstige ledelinjer, også kalt retningsindikatorer, er spesialelementer lagt ned i slitedekket for at blinde og svaksynte skal bruke dem i sin orientering. For eksempel kan dette være granitt-, betong- eller støpejernselementer med langsgående riller.
- Ved turvegene bør det primært benyttes naturlige ledelinjer. Eksempler på naturlige ledelinjer er kontraster mellom forskjellige typer belegning, kanter, vegger, håndløper etc.
- Ledelinjesystemet skal ha form og farge som gir visuell og taktil kontrast.
- Det skal være fritt areal med minimum bredde 90 cm langs ledelinjen.
- Eksempler på ledelinjer: bygningselementer, belegningselementer, gjerder, rekkverk, fortauskanter, kantsteinskanter, vannrenner, plenkant, trekker, overganger (med kontrast) mellom dekker – grus/gress, asfalt/vegetasjon.
- Vertikale kanter som ledelinje skal minimum høyde 80 mm, samt kontrast taktilt og visuelt.
- Kunstige ledelinjer skal ha bredde 0,2-0,6 m og med minimum 0,4 luminanskontrast.
- Se: Arkitektoniske virkemidler for orientering og veifinning https://www.vegvesen.no/_attachment/759145/binary/1012502?fast_title=Arkitektoniske+virkemidler+for+orientering+og+veifinning.pdf

Eksempler på god kontrast mellom dekke og gress, som naturlig ledelinje.

Foto Universell utforming

AVBØTENDE TILTAK - NÅR MAN IKKE OPPNÅR UNIVERSSELL UTFORMING

Der fullskala universell utforming ikke lar seg gjennomføre, vil tiltak som gir økt tilgjengelighet være bedre enn ingen tilrettelegging. En enkel grad av utforming tilpasset ulike brukergrupper kan beskrives som tilrettelegging for økt tilgjengelighet.

Det er ikke alle steder som kan eller bør bli tilrettelagt for alle. Det kan være juridiske og fysiske forhold som gjør det umulig å utvikle området til å bli tilgjengelig for alle. For eksempel kan vern av natur og kultur ha større verdi enn at området blir tilrettelagt for alle.

I disse områdene bør en tenke hvilke løsninger man kan etablere med avbøtende som gjør at anlegget kan bli mer tilgjengelig, innenfor de rammene man har.

Eksempler kan være:

- Gjøre delstrekninger eller et punkt med stedskvaliteter mer tilgjengelig.
- Der hvor det er større vertikale høydeforskjeller (over 50 cm), kan en legge inn et trappetrinn eller to.
- Enkel håndlist eller et tau kan være til hjelp i bratte skråninger, trapper og skrenter.
- Legge inn hvilerepos og hvilebenker i bratte partier og på topp og bunn av trapper.

STEDSKVALITET

Universelt utformede, sentrumsnære turveger kan gi flere positive effekter i et lokalsamfunn, utover den åpenbare helsebringende effekten økt fysisk aktivitet tilpasset alle brukergrupper gir. En slik turveg vil også kunne bidra til å styrke stedsidentiteten og gi økt innhold til sentrumsutviklingen.

Utvikling av turveger i nærmiljøet vil gi innbyggere og besøkende en mulighet til å utforske sitt umiddelbare nærmiljø. Turvegene gir kommunene mulighet til å ta vare på og fremme kvaliteter som er i området, på stedet og langs turvegen. Disse kan synliggjøres visuelt og tilgjengeliggjøres gjennom fysiske tiltak for fremkommelighet og aktivitet. Det kan være steder med spesielle kvaliteter knyttet til for eksempel naturopplevelser og kulturmiljøer, som utsiktspunkter eller nærhet til vann, områder av historisk betydning, sagn eller kunstinstallasjoner. Det kan også være steder knyttet til aktivitet, som fiske, kajakk og fuglekikking, eller en koselig cafe i enden av turvegen.

Tilrettelegging av turveger er en anledning for kommunen til å utvikle sin egne visuelle profil, med enhetlig bruk av materialer, skilting, møblement og lignende. Denne profilen kan gjerne være basert på særegenheter ved området. En slik bevisst bruk av design kan gjøre det lettere å orientere seg og å kjenne seg igjen på stedet, og vil kunne være med på å tydeliggjøre stedsidentiteten.

Ved å lage attraktive og sentrumsnære turveger som alle innbyggere og besøkende kan benytte seg av, vil man også legge til rette for krysningspunkter mellom ulike grupper i samfunnet, som for eksempel eldre og yngre, ulike nasjonaliteter eller personer med varierende funksjonsgrad. Dette kan igjen være med på å binde et lokalsamfunn tettere sammen, og gi en økt følelse av tilknytning til stedet.

Eksempelsamling av turveger

I beskrivelsene og tilhørende kart gis det råd om tiltak som kan bidra til at turvegene får økt grad av universell utforming.

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
3,5 km totalt, med både turvegnett rundt Dammene og gang- og sykkelveg langs fv. 352.

Byggeår turveg:
Østlig del fra 1980-tallet.
En del av turvegen ble oppgradert og asfaltert i 2015.

Eierforhold:
Delvis privat, delvis offentlig.
Dammene ligger på kommunal grunn.

Avdeling:
Spesialiserte helsetjenester, fysio og ergoterapi

Turvegtype:
Gruset turveg, asfaltert turveg.
Asfaltert fortau og gang- og sykkelveg.

Sommer-/vinterbruk:
Den asfalterte delen ble brøytet vinteren 21/22. Uvisst om dette blir fast hver vinter. Ellers lite vintervedlikehold. Belysning rundt Dammene.

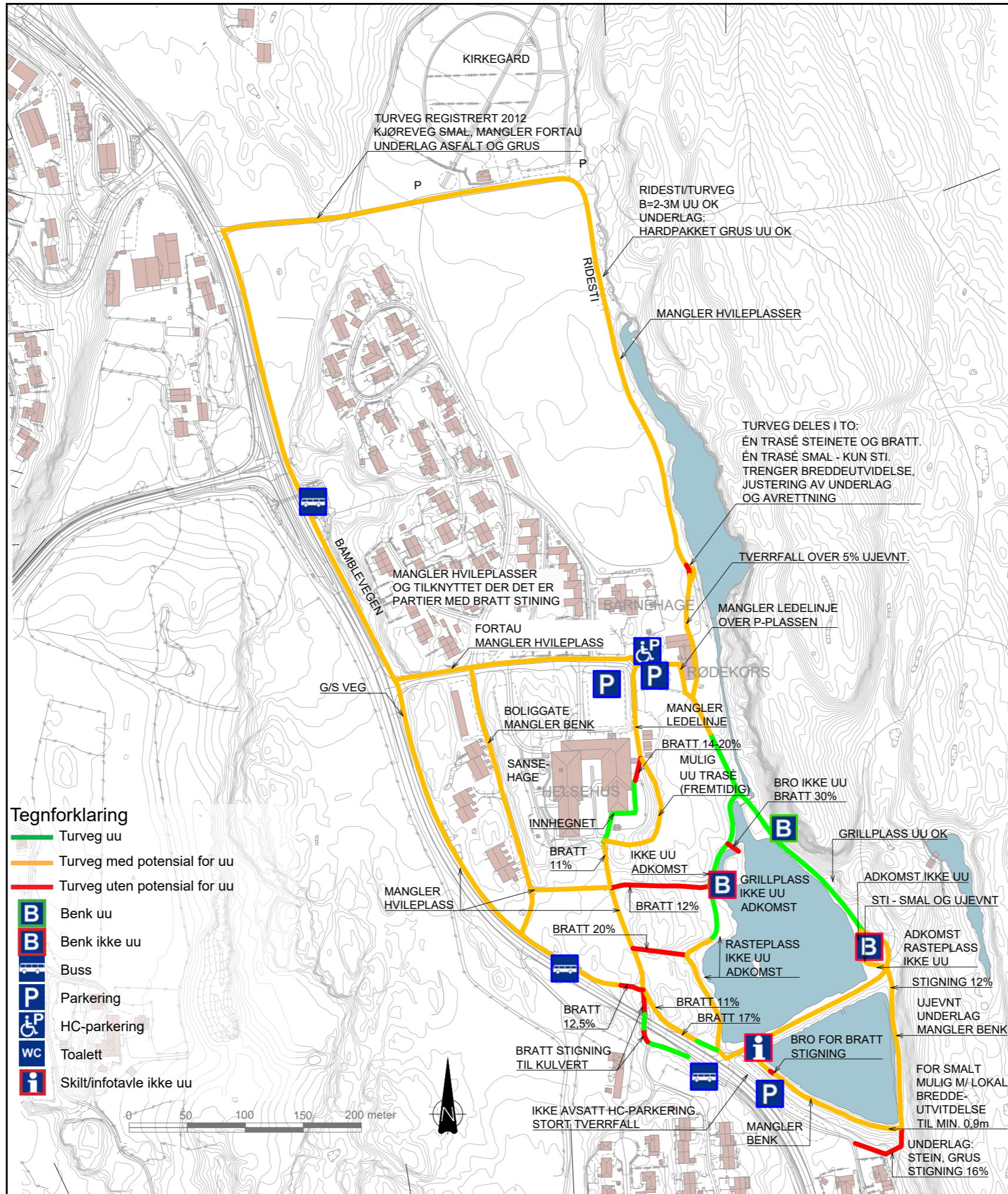
Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen ligger ved Dammene (Øvre og Nedre Dam), sentralt på Langesundhalvøya, med bussholdeplasser tett på gang- og sykkelveg som fører videre til Eik gård i nord og Langesund sentrum i sør.

Den etablerte vegen ligger i et vakker område med vannspeil på ene siden og vernet kalkfuruskog på motsatt side. Det åpne området gjør at det er visuell kontakt med folk og aktiviteter på tvers av vannet. Området har en allsidig bruk. Turvegen blir mye brukt, blant annet av beboere ved Bamble Helsehus, elever ved Langesund barneskole og barnehager. Vegen er også populær joggetrasé, samt at mange bruker området til rast, hvile og turridding. Om vinteren blir Dammene brukt som skøytebane.

Turvegen er en "Folk i Form-løype".

Forbedringspotensial:
Skilting, benker og hvilemuligheter.
Øvrige forbedringstiltak er gjengitt i kartet.

BAMBLE KOMMUNE - DAMMENE

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
Ca 3,5 km

Byggeår turveg:
Motjennstien ble bygget i 2012.

Planstatus:
Reguleringsplan for Motjenn.

Eierforhold:
Opplysningsvesenets fond og Drangedal bygdetun som er fester.

Avdeling:
Kultur

Turvegtype:
Asfaltert gang- og sykkelveg / fortau.
Gruset turveg.

Sommer-/vinterbruk
Mest i bruk sommerhalvåret.
Turveg ikke brøytet.

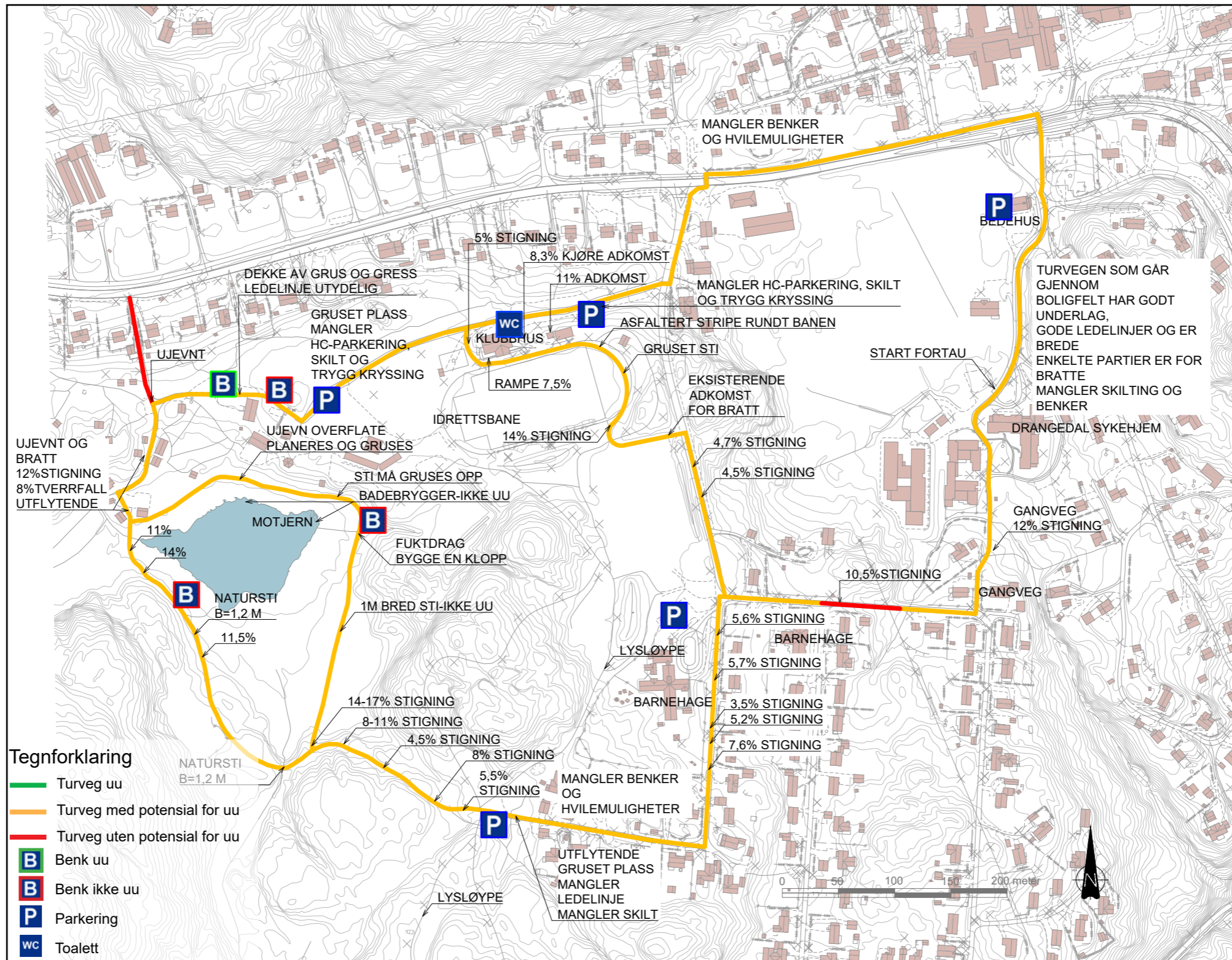
Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Rundløypa rundt Motjern har god sammenheng med gangveger ellers i Prestestranda. Dette gir enkel tilkomst fra boligfelt, barnehage, skole, idrettsanlegg, omsorgsboliger og sykehjem. Turvegene har gitt innbyggerne nye og varierte muligheter til å komme på tur i nærområdet, og er mye brukt hele året.

Høsten 2012 ble "En sti for alle" åpnet. Turvegen er spesielt tilrettelagt for rullestolbrukere og brukere med barnevogn. Bredden på turvegen er bare 1,2 meter noe som harmonerer med brukernes ønske om en opplevelse av å være på tur i skogen. Turvegen passerer idrettsanlegget og går innom Drangedal bygdetun som er et friluftsmuseum med 20 bygninger.

Det er satt ut benker langs turvegen og det planlegges en tavle med oversikt over turstier i området, samt en klatrepark på Drangedal bygdetun og belysning.

Forbedringspotensial:
HC-parkering og HC-toalett, bedre skilting og flere benker langs turstien/ turvegen.

DRANGEDAL KOMMUNE - MOTJENN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
3 km

Byggeår turveg:
Offisielt åpnet i 2017

Planstatus:
Det er lagd ny forvaltningsplan gyldig til 2024.

Eierforhold:
Kommunal

Avdeling:
Plan og miljø

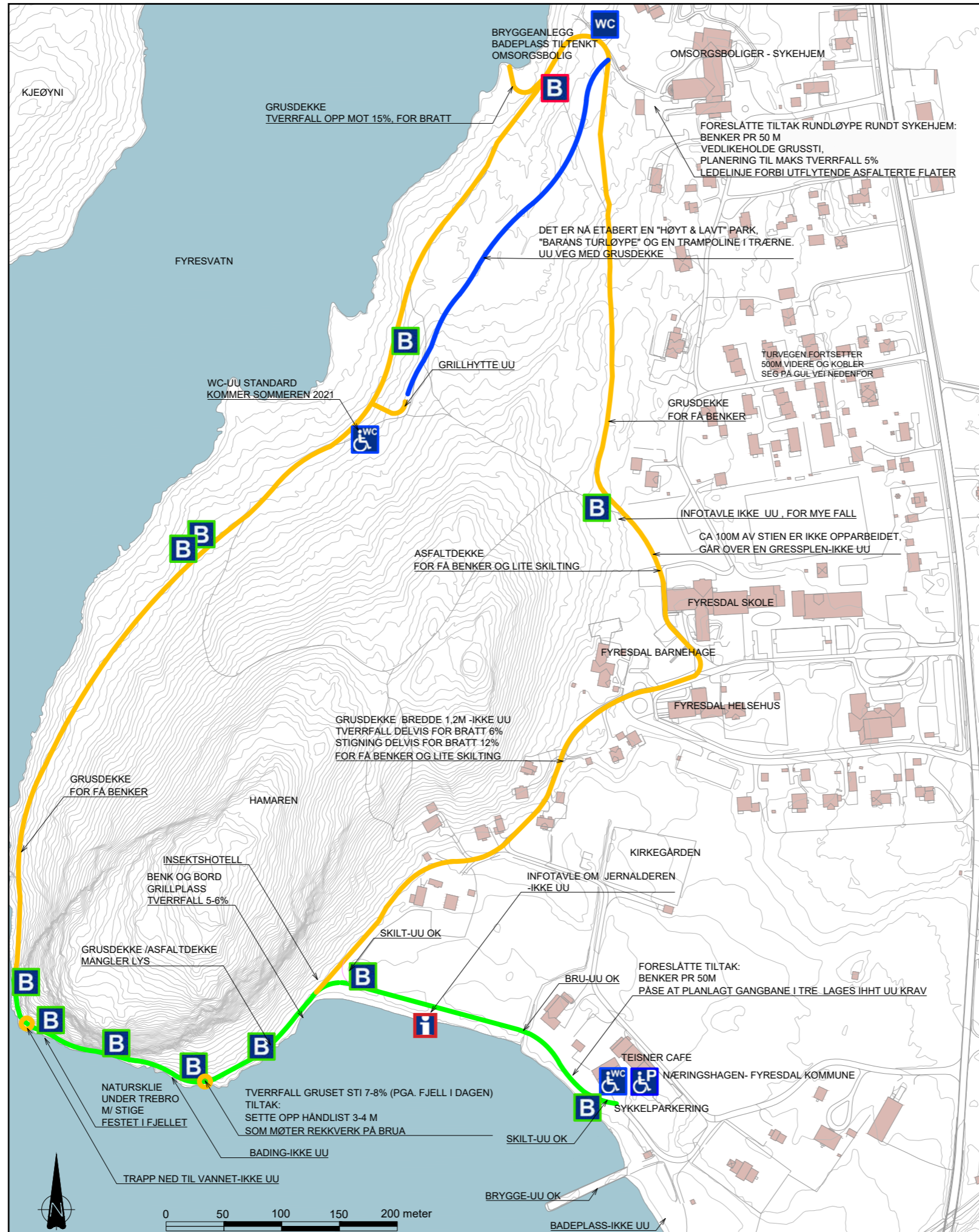
Turvegtype:
Stort sett grus og noe asfalt i bebygd område nord for Næringshagen. Tredekke mot Fyresvatn.

Sommer-/vinterbruk:
Turvegen blir ikke brøytet.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Området ligger på en naturskjønn odde kalt Klokkarhamaren. Turvegen henger delvis på fjellsiden, noe som gir en rundløype med tilfredsstillende stigningsforhold. Turløypa ligger sentrumsnært til, og både skole, barnehage, sykehjem og kommunale lokaler ligger inntil turtraseen. Turvegen er mye brukt av alle. Vannet er regulert. Dette skaper utfordring for universelt utformede installasjoner i vannet.

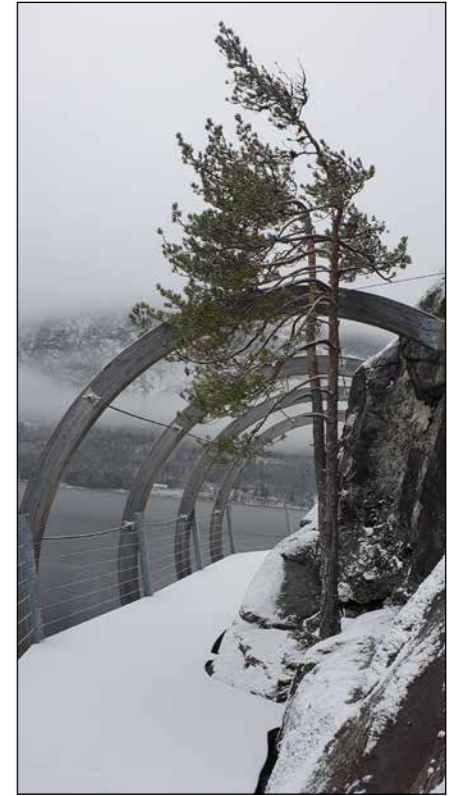
Forbedringspotensial:
Benker, ellers er forbedringstiltak gjengitt i kartet.

FYRESDAL KOMMUNE - KLOKKARHAMAREN

Tegnforklaring

- Turveg uu
- Turveg med potensial for uu
- Turveg uten potensial for uu
- Turveg ikke kartlagt
- B Benk uu
- B Benk ikke uu
- P Parkering
- ♿ HC-parkering
- WC Toalett
- WC ♿ HC-toalett
- i Skilt/infotavle ikke uu

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:

Rosanes - 1,2 km
Teieskogen - 2 km

Byggeår turveg: 2012

Planstatus: Friområde

Eierforhold: Færder kommune

Avdeling:

Kulturenheten

Turvegtype:

Rosanes: Turveg ved sjøen
Teieskogen: Skogsturveg

Sommer-/vinterbruk:

Rosanes blir ikke brøytet
Teieskogen fungerer som skiløype, delvis med lys

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:

Rosanes -Traseen er en rundløype på en åpen gresslette mot Tønsbergfjorden med umiddelbar nærhet til strand og sjø.

Det er etablert aktiviteter i området og hele turvegen er asfaltert og på ett nivå. Området innbyr til aktivitet for alle i alle aldre.

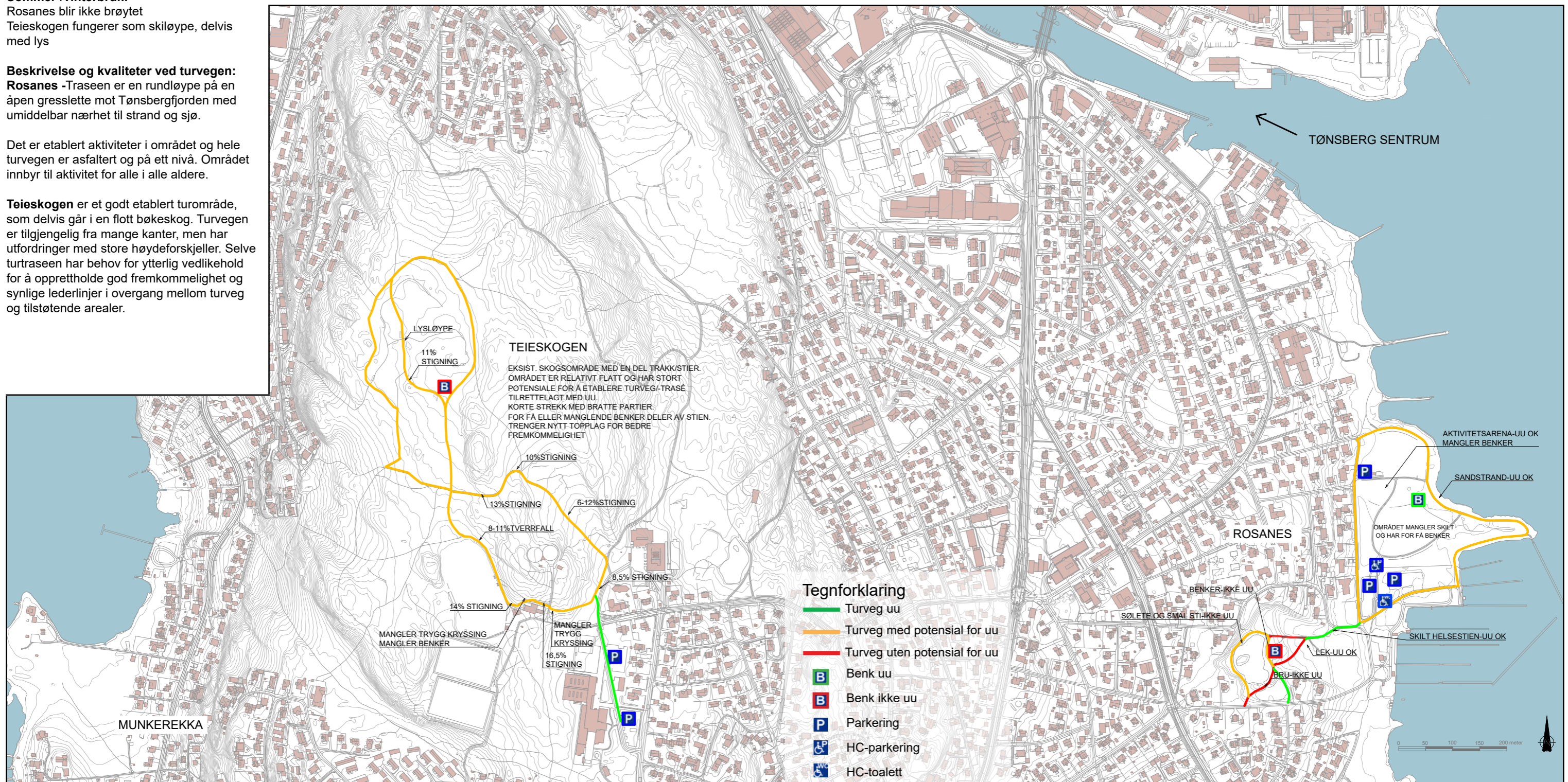
Teieskogen er et godt etablert turområde, som delvis går i en flott bøkeskog. Turvegen er tilgjengelig fra mange kanter, men har utfordringer med store høydeforskjeller. Selve turtraseen har behov for ytterlig vedlikehold for å opprettholde god fremkommelighet og synlige lederlinjer i overgang mellom turveg og tilstøtende arealer.

FÆRDER KOMMUNE - ROSANES OG TEIESKOGEN

Forbedringspotensial:

Rosanes - Turvegen bør få flere benker, toalett, bedre skilting og oppmerket HC parkering. Benker bør plasseres langs turvegen og ved aktivitetsområder.

Teieskogen mangler HC-parkering, toalett og benker langs turtraseen. Enkelte steder bør turtraseen oppgraderes for bedre fremkommelighet. Turveg- og stisystemet er mye brukt og slitasjen er stor. Traseene bør justeres for å redusere stigning på enkelte delstrekninger.

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
1,7 km

Byggeår turveg:
Under planlegging

Eierforhold:
Kommunal/privat eie.

Avdeling:
Samfunnsutvikling - Næring og busetting

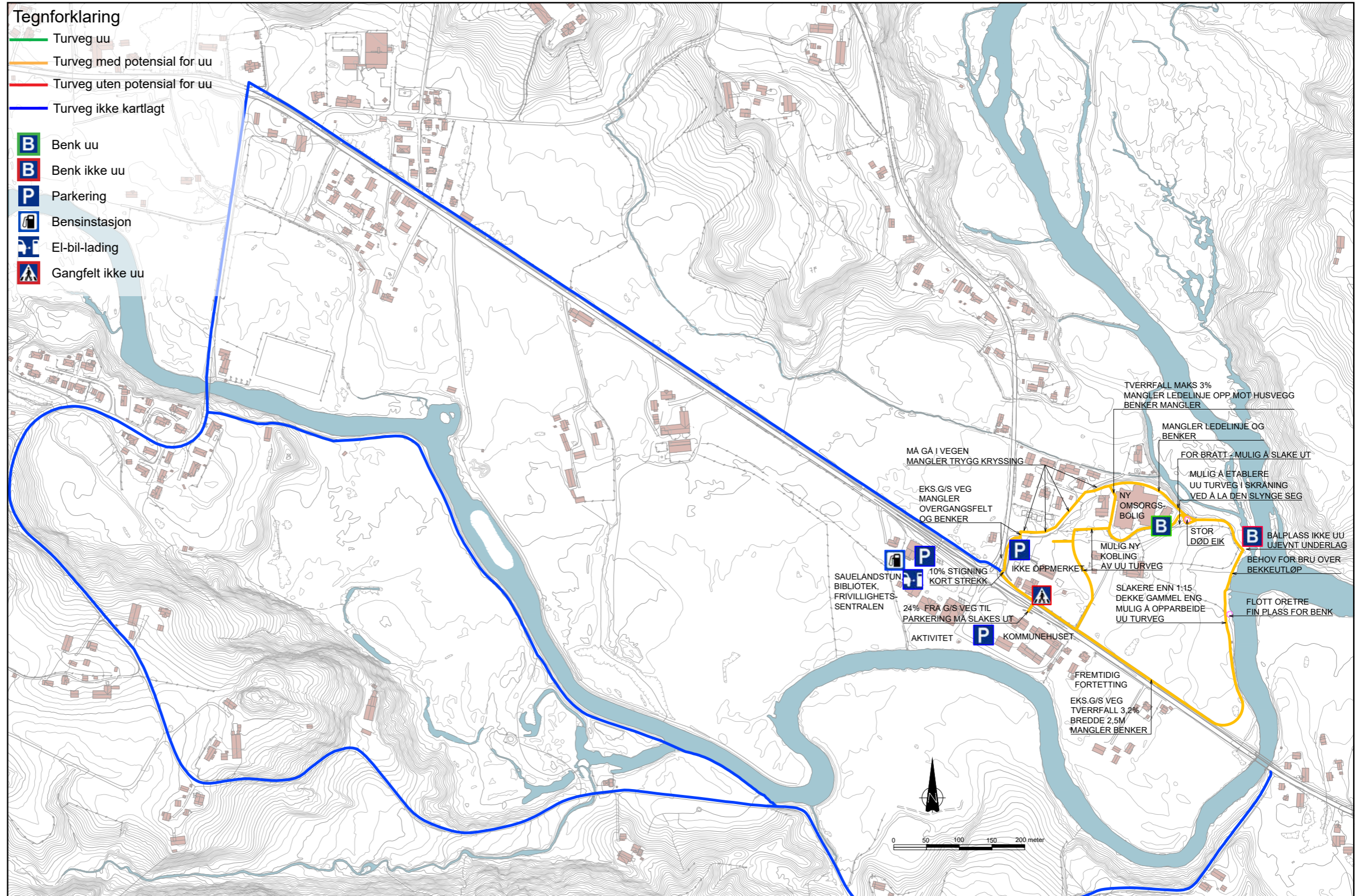
Turvegtype:
Asfaltert gatenett og offentlige arealer rundt omsorgsbygg, ellers grus på turveg i terrenget.

Sommer-/vinterbruk:
Asfalterte arealer er en del av vegsystemet og brøytes. Nytt forslag til turveg langs elva bør brøytes for mulig bruk i vinterhalvåret. Planlagt belysning fra omsorgsbolig til elvebredden.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Det er ønske om å etablere en rundløype rundt Hjørdal omsorgsboliger og omsorgsleiligheter som et tilbud for en bevegelsesløype i naturskjønne omgivelser tett på boligene. Der turtraseen går over beitemark må den ha grunder som holder sauer på innsiden.

Forbedringspotensial:
God skilting og hvilemuligheter/benker per 50 meter. Turvegen må avklares med grunneier der den ikke går på kommunal grunn.

HJØRDAL KOMMUNE - SAULAND SENTRUM

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
Ca 6.5 km (kartlagt turveg)

Byggeår:
Fjordstien, etablert turveg, med rasteplasser og bord/benk 2018

Planstatus:
Statlig sikret friluftsområde

Eierforhold:
Statlig. Driftes av kommunen

Avdeling:
Strategi og samfunnsutvikling

Turvegtype:
For det meste frest asfalt/grus.
Asfaltert gangvei og fortau rundt jernbanestasjonen

Sommer og vinterbruk:
Kyststien brøytes om vinteren fra Holmestrand sentrum til Holm.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Kartlagt strekning (Holmestrand stasjon til Smørsteinstunellen) er en del av Fjordstien som strekker seg langs vannet mellom Holmestrand og Sande og inngår i kyststien gjennom Vestfold. Fjordstien er etablert på tidligere jernbanespor og starter ved Holmestrand jernbanestasjon. Den korteste vegen er å følge gangvegen nord-østover langs parkeringsplassen eller om «Fiskemoloen» og Fjordhotellet. Her passerer turvegen gressbakker, grillplass, HC-toalett og sandstrender.

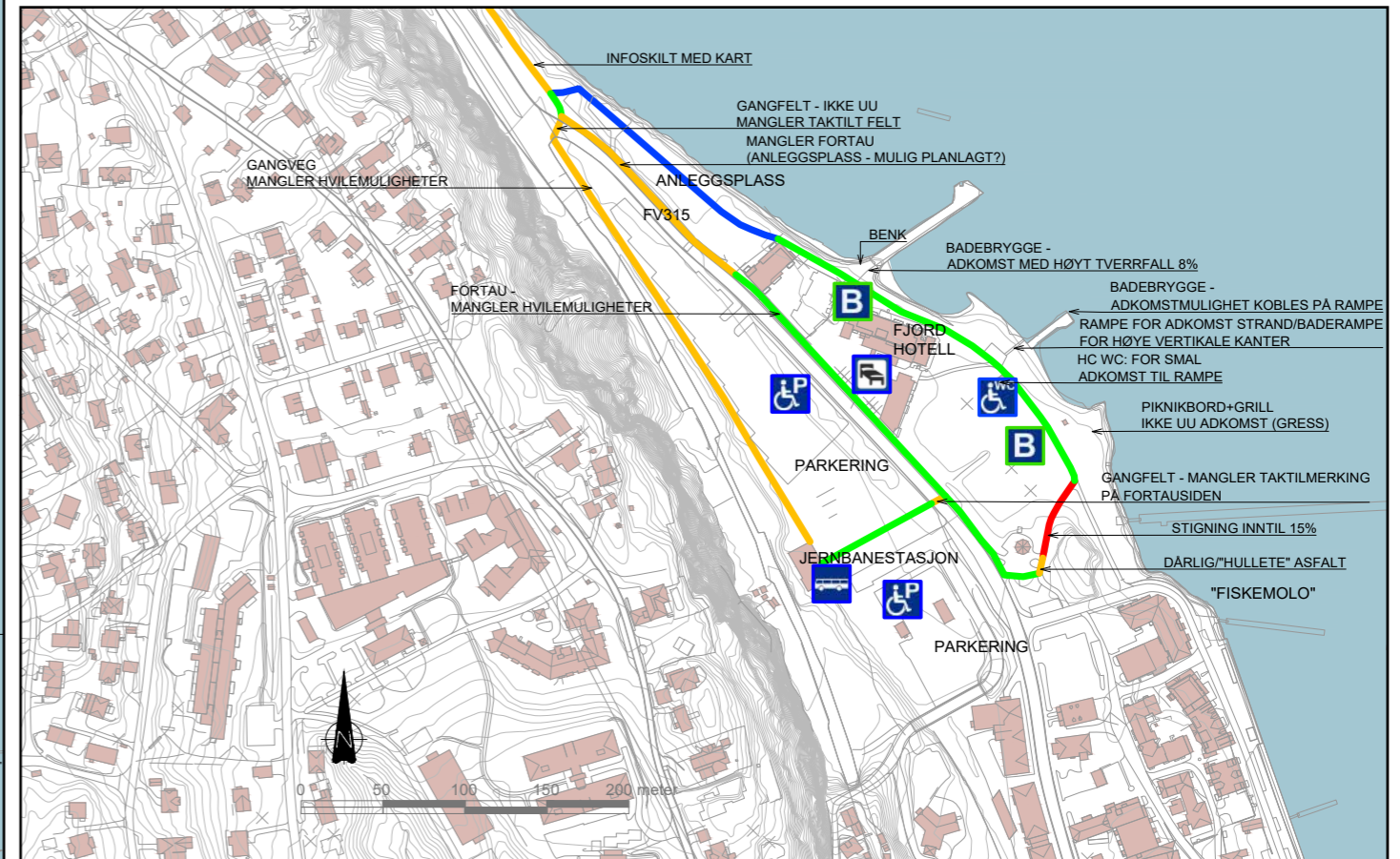
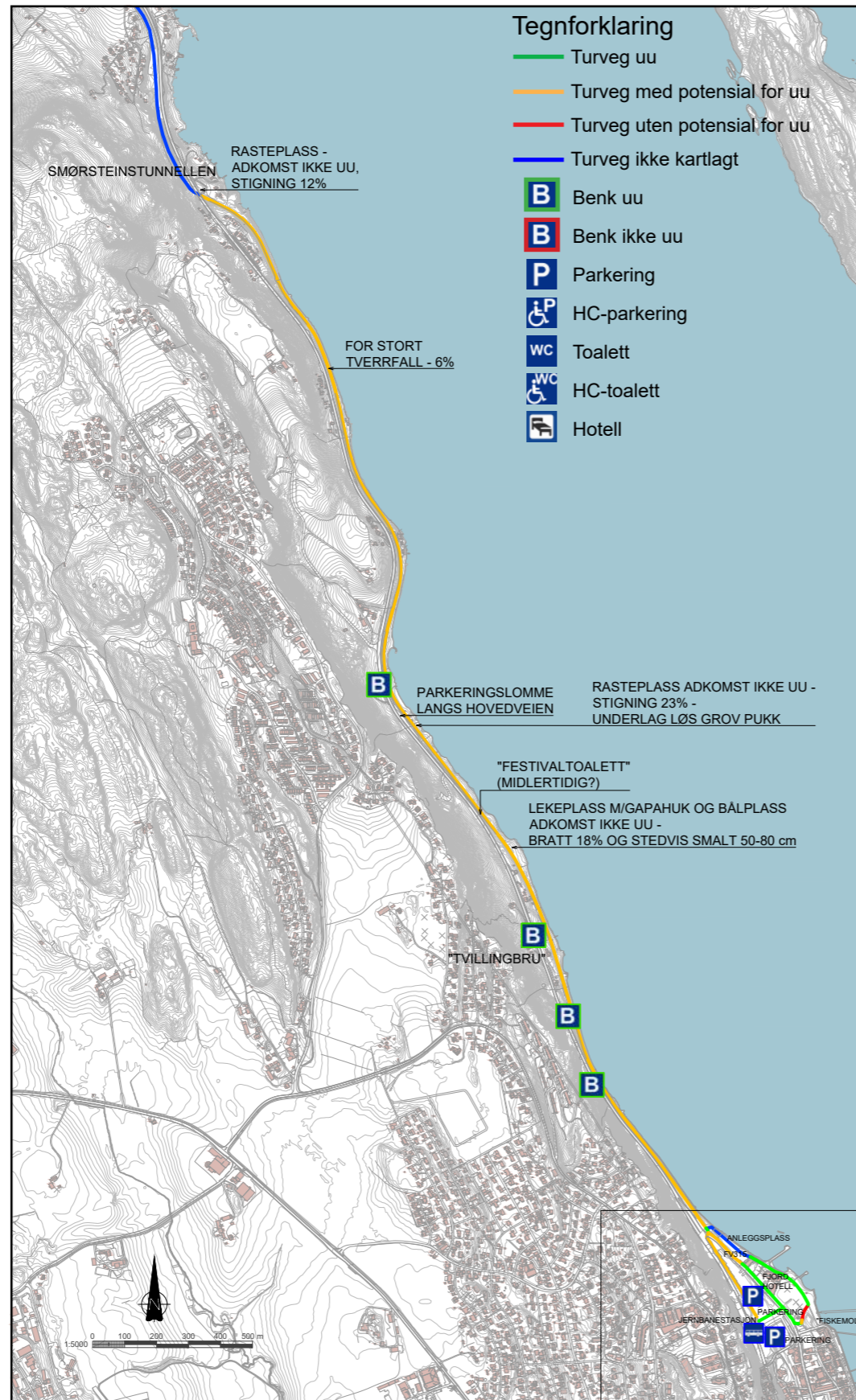
Fjordstien ligger flott til og bukker seg parallelt med Holmestrandfjorden, og her kan man nyte nærhet til vannet, yrende fugleliv og den flotte utsikten. Det er flere turmål langs turvegen som gapahuk med grillplass og klatre-lek ved Tvillingbru, og rasteplassen ved Smørsteinstunellen. (Her kan man fortsette Fjordstien gjennom den lyssatte Smørsteinstunellen og videre mot Bogen naturreservat).

Forbedringspotensial:
Adkomst til gapahuk/grillplass/lekeplass og rasteplassene er ikke universelt utformet.

Det bør etableres flere benker og hvilemuligheter langs turvegen.

Øvrige forbedringstiltak gjengitt i kartet.

HOLMESTRAND KOMMUNE - KYSTSTIEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
Ca. 3 km totalt

Byggeår:
Ukjent

Planstatus:
Områderegulering for Åsgårdstrand, sentrale delen av Åsgårdstrand har flere former for vern (fire bevaringssoner).

Eierforhold:
Kommunal

Avdeling:
Kommuneutvikling

Turvegtype:
Asfaltert fortau og gater.

Sommer og vinterbruk:
Brøytes

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegene i Åsgårdstrand går gjennom Bakkeåsen friområde, idylliske gater og smett, og ned til Horten Renseanlegg i skogkanten. Herfra kan man gå videre ut i kyststien.

Fra Bakkeåsen friområde er det flott utsikt ut over fjorden og Åsgårdstrand, og ligger på en høyde over byen. Her er det etablerte turstier i dag, hvor noen har potensiale for å bli universell utformet.

I gatenettet i Åsgårdstrand varierer «turtraseen» mellom å gå i gater uten og med smale fortau, og det kan en del steder utfordre trafikksikkerheten langs turvegen.

Det er enkelte hvileplasser langs turvegen. Benk ved Bakkegata/Kirkeveien har nydelig utsikt utover fjorden og på Torget er det opparbeidet en koselig plass med sitteplass.

Den kartlagte delen av Munchs gate er en smal boliggate uten fortau.

Det er flere strekninger og punkt med fin utsikt over fjorden. Tverrforbindelsene til havneområdet er bratte, men nede langs vannkanten er det flatt terreng bort til eiendommen ved Munchs hus.

Forbedringspotensial:

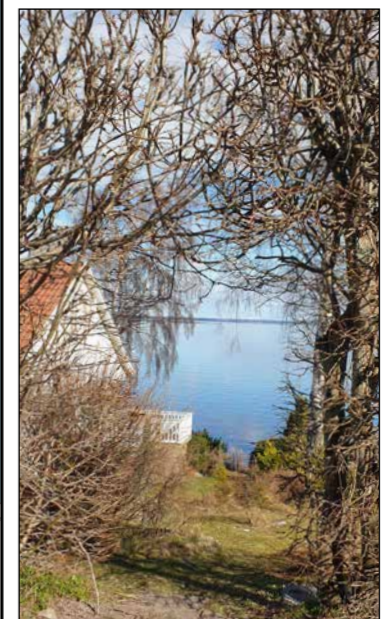
Åsgårdstrand har utfordrende topografi. Det er derfor ikke mulig å få til universell utforming av de bratteste gatene og smettende. Det vil likevel være viktig å utføre avbøtende tiltak som kan gjøre disse tverrforbindelsene tilgjengelig for flere. Eksempler på avbøtende tiltak er håndløpere, hvilemuligheter, ledelinje og jevnt underlag.

Andre forbedringstiltak for turvegen er bedre skilting og sammenhengende ledelinjer/elementer.

Hvilemuligheter og benker for hver 50m eller hyppigere, og ved brattere stigninger.

Øvrige forbedringstiltak gjengitt i kartet.

HORTEN KOMMUNE - ÅSGÅRDSTRAND

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
2,2 km

Byggeår turveg:
1996 – oppgradert 2020

Planstatus:
Omfattes av en områdefredning for planter og dyr, vedtatt 2006.
Skjøttes etter forvaltningsplan 2011.

Eierforhold:
Det er inngått avtale med grunneier for deler av stien, resten er på kommunalt festet grunn.

Avdeling:
Kultur

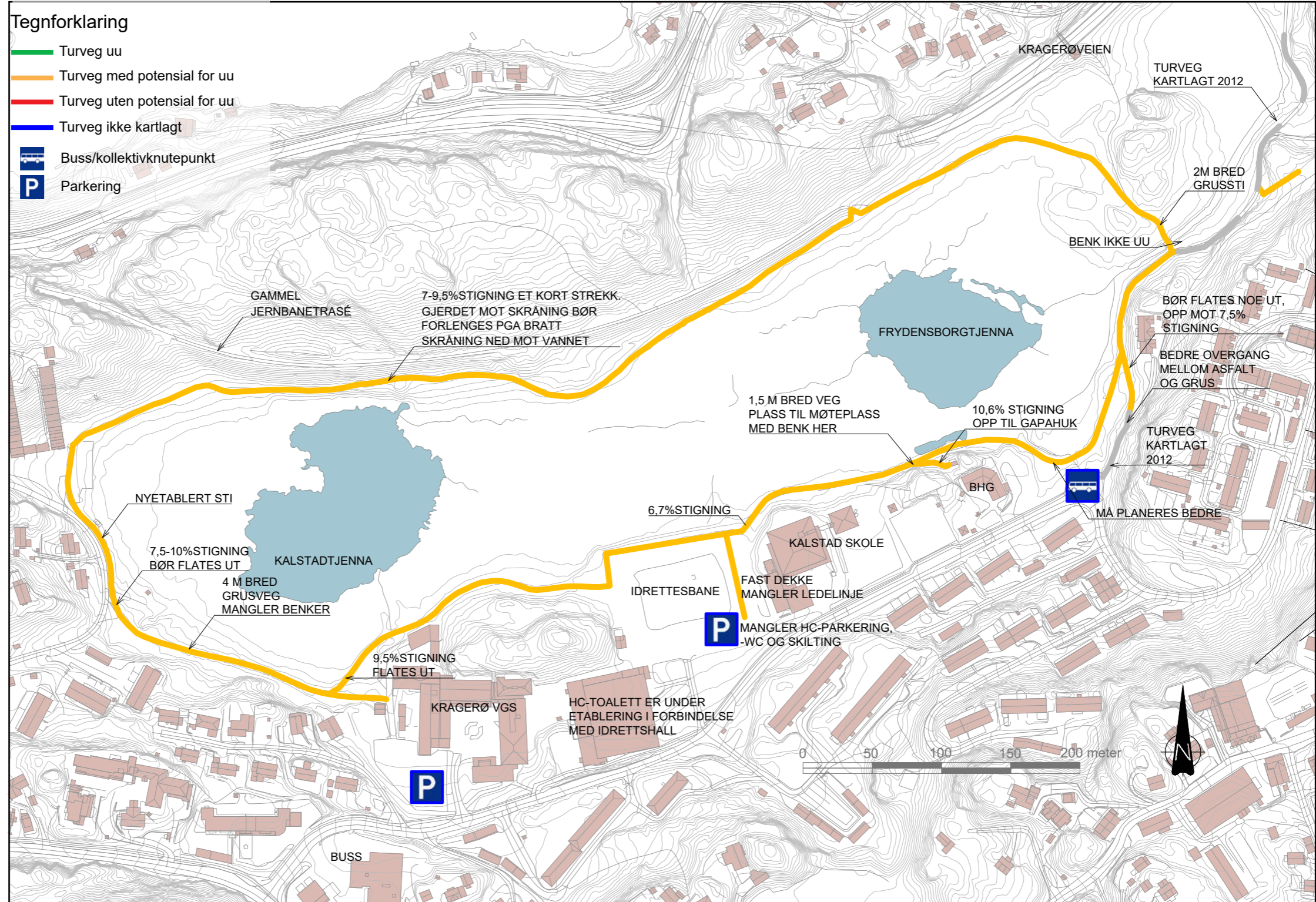
Turvegtype:
Gruset turveg og gang- og sykkelveg med bredde 2-4 meter.

Sommer-/vinterbruk
Delvis brøytet i dag (sørsiden). Kommer til å bli kommunalt vedlikeholdsansvar

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen går i et naturskjønt område, med fuglesang, tett skog og utsikt utover vannene, Kalstadjenna og Frydensborgtjenna. Her kan man også finne en del spor av beveraktivitet langs vannkanten. Våtmarksområdet har et spesielt rikt fugleliv med en rekke sjeldne og truede arter. Turvegen ligger nær videregående skole, idrettshall, barneskole, barnehage og boliger, og på sørsiden av vannene er det belysning og parkeringsmuligheter.

Forbedringspotensial:
Turvegen er mangelfullt merket og det er ikke benker langs traseen. Enkelte steder bør det foretas vedlikehold for å få fast dekke med riktig tverrfall. HC-toalett er under etablering i forbindelse med idrettshall. Det er ikke oppmerkede HC-plasser for bil. For å øke attraktiviteten ytterligere kunne man tilrettelegge med for eksempel grillplass og gapahuk.

KRAGERØ KOMMUNE - FRYDENSBOG

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
3,5 km

Byggeår turveg:
1990 og frem til 2020

Eierforhold:
Kommunal og fylkeskommunal grunn. En videre utvidelse av turtrasé krever avtale med grunneier.

Avdeling:
Næring og reiseliv

Turvegtype:
Grus og asfalt.

Sommer-/vinterbruk:
Turveg langs Dalaåi står i perioder delvis under vann. Gang- og sykkelveg brøytes, turtrasé i terreng brøytes ikke.

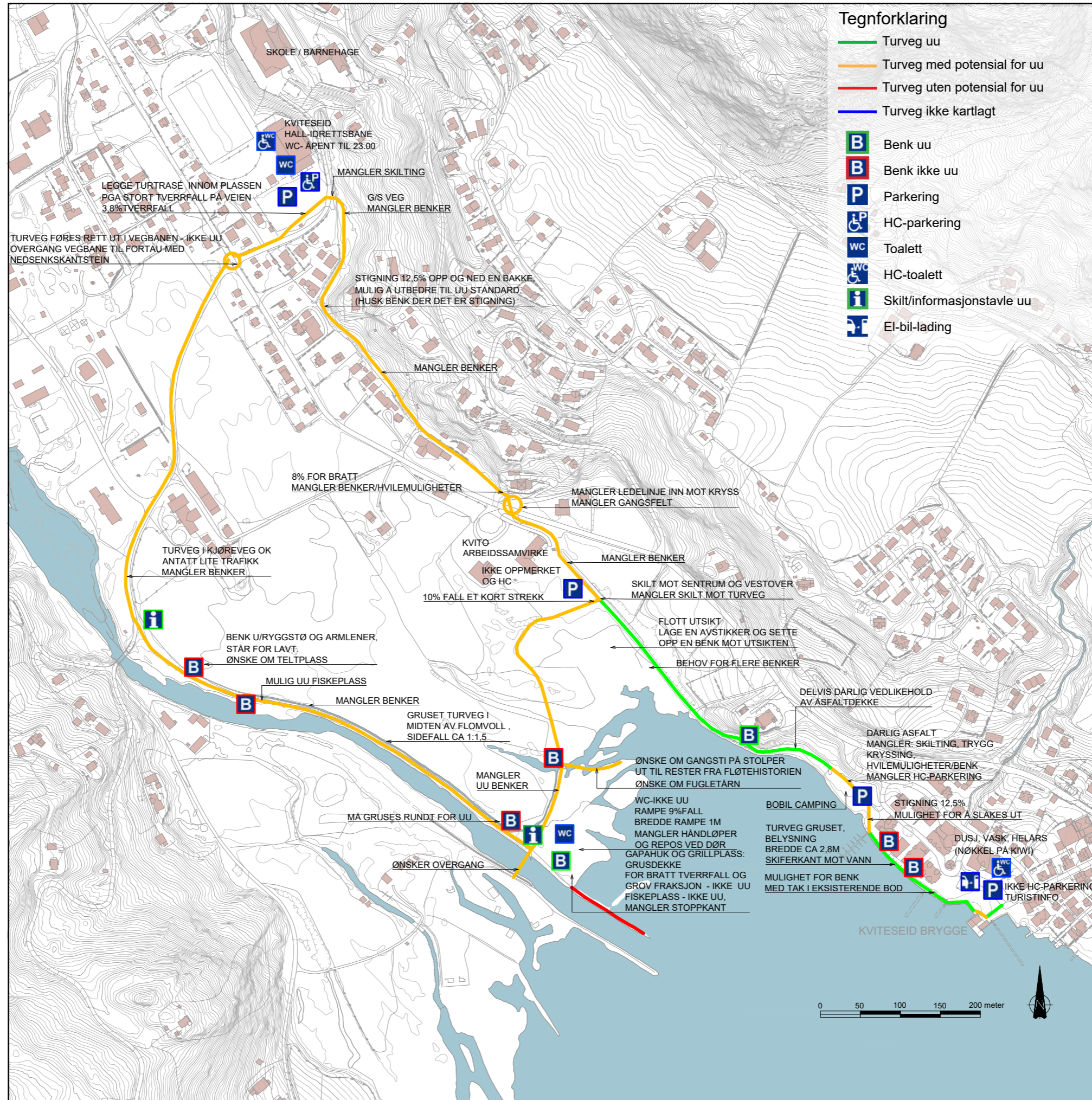
Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen i Kviteeid ligger nord for Sundkilen og går langs bredden i naturskjønne omgivelser. Turvegen går fra bryggekanalen i sentrum til våtmarksområder, delvis på gang- og sykkelveg og på en etablert voll langs Dalaåi. Deler av turvegen fungerer som skoleveg og «klasserom» for friluftundervisning. Turvegen går i flate områder og det er små tiltak som skal til for å få hele traseen universelt utformet. Ytterst ved utløpet av Dalaåi er det tilrettelagt for padleled med gapahuk, toalett og fiskeplass som er tilnærmet universelt utformet.

Det er ønske om turtrasé/gangbru ut ved fuglereservatet, i et historisk fløtningsområde.

Forbedringspotensial:
Der turveg krysser fylkesveg bør det vurderes tiltak som øker trafikksikkerhet og framkommelighet for myke trafikanter.

Skilting og benker, ellers er forbedringstiltak gjengitt i kartet.

KVITSEID KOMMUNE - DALAÅI

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
4,3 km

Byggeår turveg:
Ukjent

Planstatus:
Gjeldende reguleringsplan over området.
Begrensninger på grunn av vernet område.

Eierforhold:
Staten eier Bøkeskogen, kommunen eier aktivitetsområde i nord. Ansvar for forvaltning, vedlikehold m.m. er fordelt på ulike offentlige instanser.

Bøkeskogutvalget bistår med vedlikehold av turvegene/-stiene.

Avdeling:
Park og friområder

Turvegtype:
Gruset og asfaltert turveg

Sommer-/vinterbruk
Delvis lyssatt. Deler av turvegen blir brøytet.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Nettverket av turveger i Larvik går gjennom majestetiske Bøkeskogen. Dette er 3 mål med bøkeskog som ligger på «toppen» av Larvik. Fra Bøkeskogen har man utsikt utover både Larviksfjorden og Farrisvannet. Her er det et større løypenett med turveger og -stier og merkede rundløyper.

De kartlagte turvegene går på «kryss og tvers» gjennom skogen og videre ut til et åpent aktivitetsområde med bl.a. fotballbaner og skatepark. I samme område ligger også Furuheim sykehjem.

Det er en del høydeforskjeller i Bøkeskogen som gir utfordring med tanke på stigningsforhold og universell utforming. Dette gjelder spesielt mellom hovedadkomst til skogen og Bøkekroa og festivalplassen.

Generelt er det ingen benker med rygglene og armlener.

Hovedadkomsten ligger fint til med gode parkeringsmuligheter og god informasjonstavl.

Forbedringspotensial:

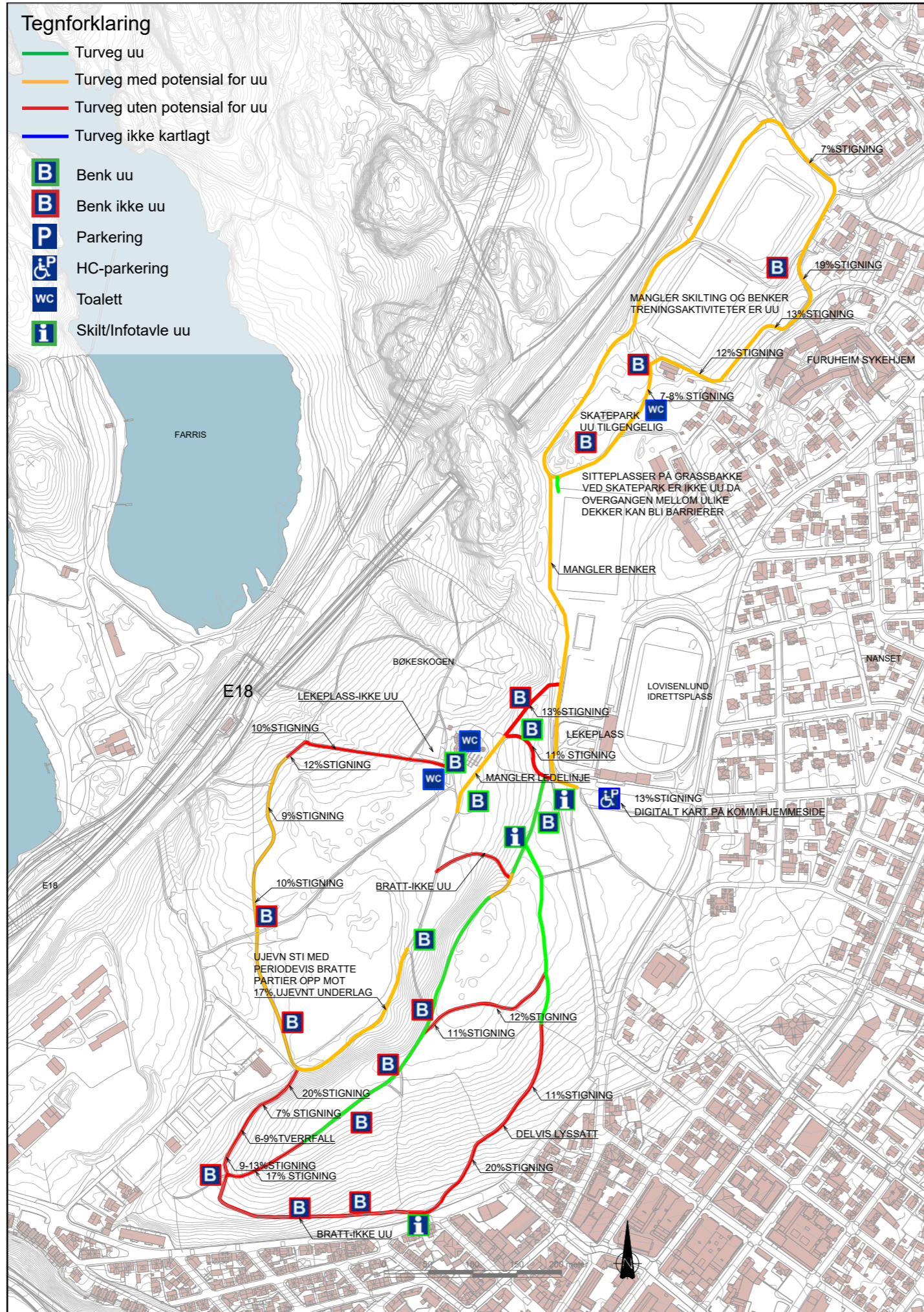
Hypptig nok benker med rygglene og armlener og hvileplasser generelt. Dette er spesielt viktig der hvor det er strekk med brattere stigning.

Skilting og naturlige ledelinjer.

Ved partier med for bratt stigning vil f.eks. en håndløper og ekstra benk/hvilemulighet gi økt tilgjengelighet.

Øvrige forbedringstiltak gjengitt i kartet.

LARVIK KOMMUNE - BØKESKOGEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:

650m, siste etappe

Byggeår turveg:

I flere etapper:

1995, 2012-2017 og 2021

Planstatus:

Statlig sikret friluftsområde. Regulert turveg med landskapsplan.

Eierforhold:

Kommunal eiendom

Avdeling:

Kultur og Idrett og Bygg og eiendom

Turvegtype:

Eksisterende og nyetablert turveg. Gang- og sykkelveg asfaltert

Sommer-/vinterbruk

Asfaltert del av turveg brøytes. Gruset del av turveg brøytes ikke.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:

Turvegen ligger i Bø sentrum og fra den kan man nå ulike sentrumsfunksjoner som butikker, Universitetet i Sørøst Norge, campus Bø, Gullbring kulturhus, Bø hotell, kommunehuset, omsorgsboliger og boligområder og Bø stasjon.

Turtraseen danner en sløyfe i dalen og knytter disse sentrumsfunksjonene sammen.

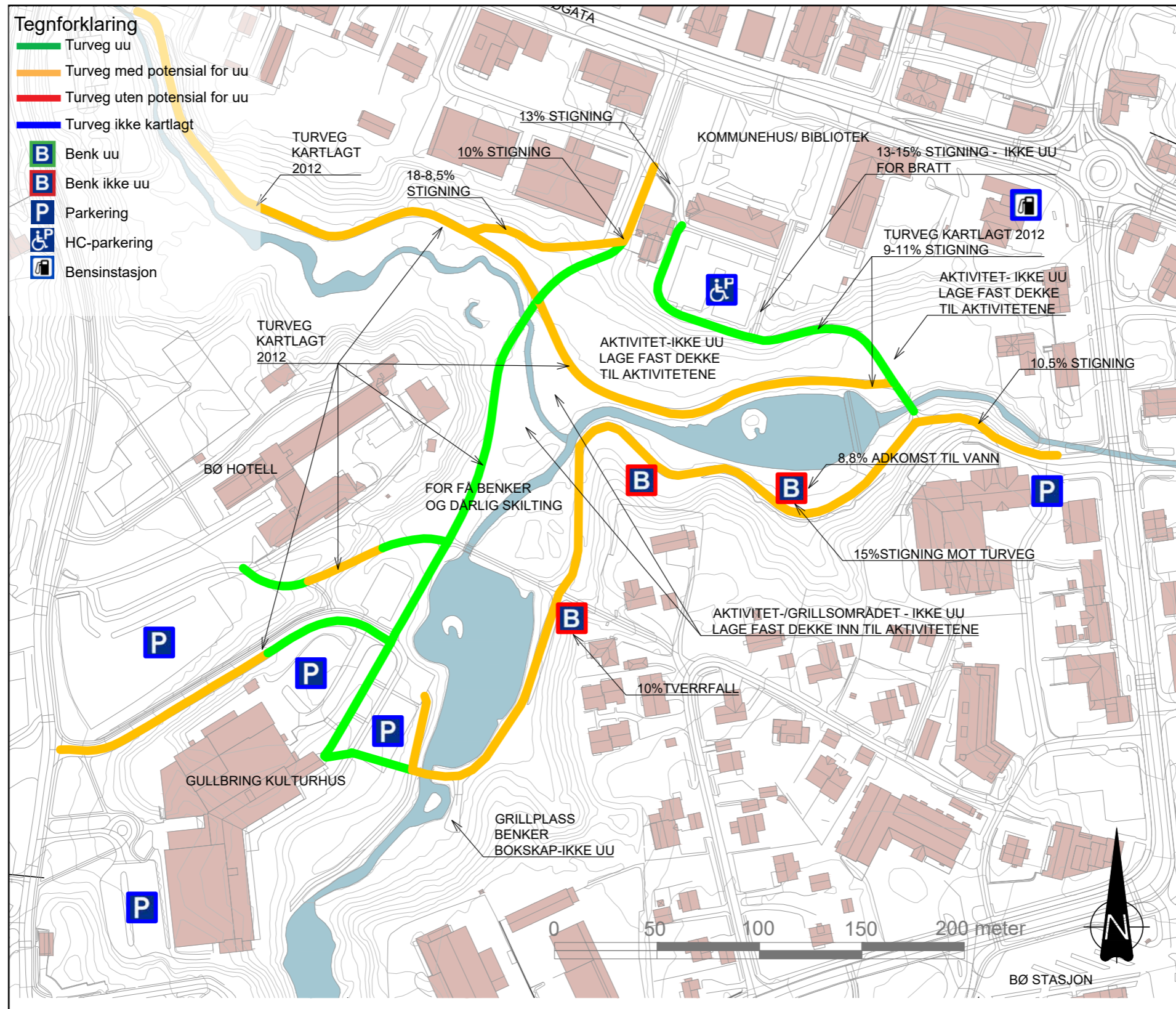
Bekker og vann i Evjudalen danner et idyllisk område som både ligger sentralt og i nær tilknytning viktige institusjoner, boligområder og parkeringsplasser. Dette utgjør i sum et attraktivt område for tur- og rekreasjonsaktiviteter. Turvegen er også en viktig gangforbindelse og skoleveg på tvers av dalen.

Forbedringspotensial:

Tilgjengelighet til vannflate og aktivitetsområder kan økes ved enkle tiltak, som litt planering for å oppfylle krav til stigning og tverrfall. For å øke tilgjengeligheten til aktivitetsområdene kan det etableres stier med fast dekke som slynger seg rundt apparatene.

Generelt bør skiltingen forbedres, blant annet ved å gjøre det lettere å komme inntil skiltene. Skilting bør bli tydeligere og det er for få benker og hvilemuligheter langs stien. Eksisterende benker oppfyller heller ikke kravene til universell utforming med armlener, ryggstø og plassering inntil turvegen.

MIDT-TELEMARK - BØ-EVJUDALEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:

1,7 km, fra Sommarsletta til der jernbanetraséen krysser rv. 41

Byggeår turveg:

Byggeår: Sommarsletta 2010.
Eksisterende jernbanetrasé omgjort til turveg.

Planstatus:

Inngår i kommuneplanens arealdel

Eierforhold:

Nissedal kommune og private grunneiere

Avdeling:

Endring for oppvekst og kultur

Turvegtype:

Gruset turveg på nedlagt jernbanetrasé
Asfaltert kjøreveg

Sommer-/vinterbruk

Turveg blir ikke brøytet.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:

Turvegen har startpunkt ved Sommarsletta, kommunens tusenårssted. Det intakte stasjonsområdet er unikt med kulturminner som togstasjon, telegrafistbolig, pakkbu, vanntårn og lokstall. Her finnes også Pipo lekeland, steinbutikken "Tre nisser" og badestrand med en enkel rampe for rullestolbrukere.

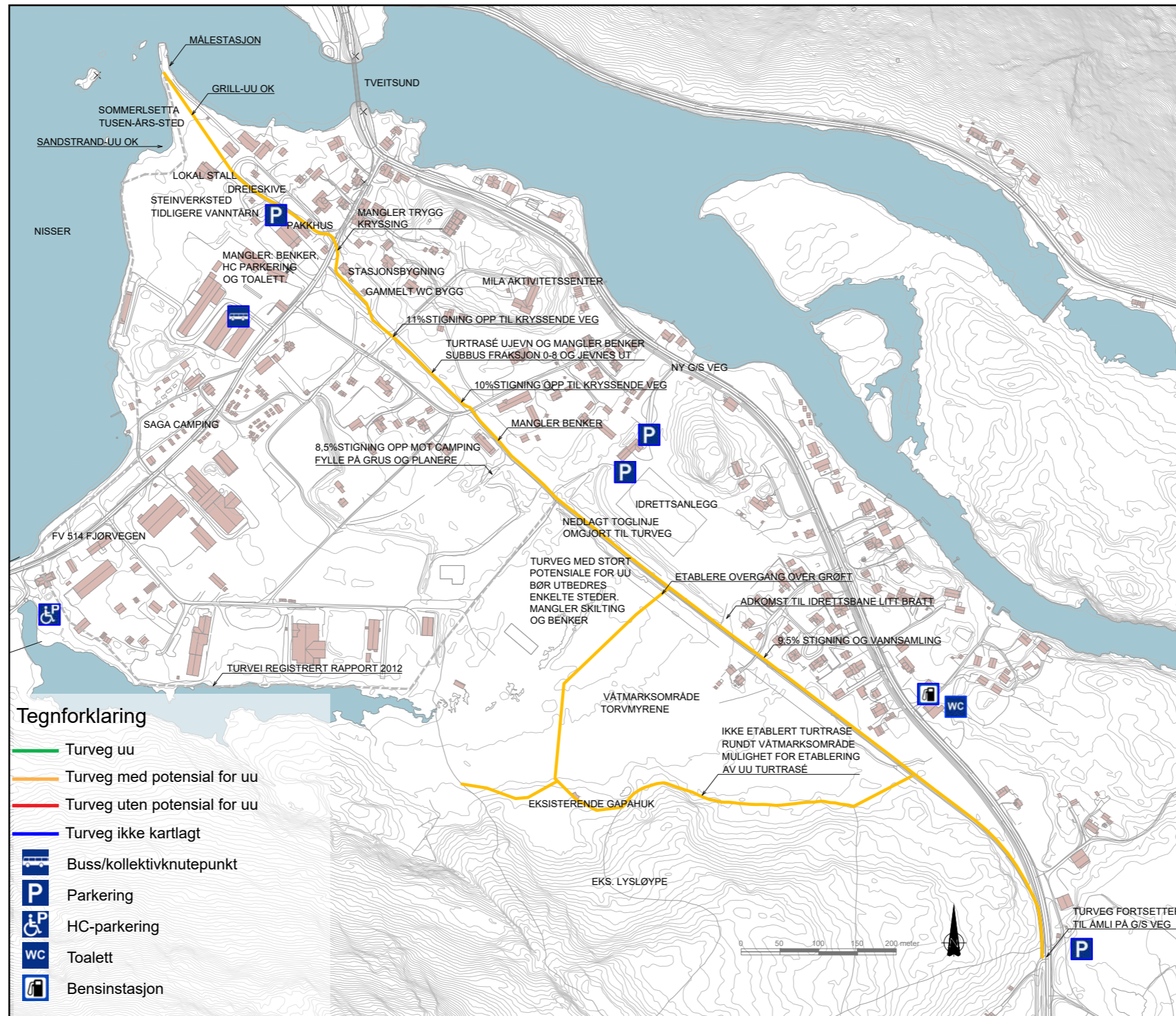
Turveg går fra Sommarsletta over fv. 514 og følger gammel jernbanetrasé til rv. 41. Ved å anlegge en trasé rundt Torvmyrane vil det bli sammenhengende rundløype via lysløypa og videre over til Storråna, som brukes mye til padling. Lysløypa vil ikke ligge til rette for universell utforming på grunn av stigningsforhold. Turtraseen rundt myra vil kunne opparbeides med universell utformet standard med for eksempel gangbaner med tredekke.

I 2013 kom ny gang- og sykkelveg langs rv. 41 som gjør at det blir en rundløype. Turen har et variert tilbud av opplevelser underveis, og med en stor variasjon i omgivelsene fra det åpne landskapet ved Nisser til småskala-landskapet ved Torvmyrane. Den verneverdige bebyggelsen i sentrum forteller en spennende historie.

Forbedringspotensial:

Turvegen som er opparbeidet på eksisterende jernbanetrasé har behov for en enkel oppgradering for å jevne ut toppdekket for bedre fremkommelighet. Strekket er mangelfullt skiltet og det mangler benker og hvilemuligheter i hele området. Det er ikke oppmerket HC-parkering og finnes heller ikke HC-toalett i området.

NISSEDAL KOMMUNE - TREUNGENBANEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
3 km

Byggeår turveg:
Ukjent, trolig på midten av 90-tallet.

Planstatus:
Turvegen langs med Kanalen er lagt inn i gjeldende kommuneplan som turveg. Deler av strekningen langs Kanalen ligger også i reguleringsplanene for Kåsaområdet i Lunde og Lunde sentrum som kanalsti/gangveg.

Eierforhold:
Kombinasjon av offentlig/privat.

Avdeling:
Kultur, fritid og folkehelse

Turvegtype:
By- og boligarter
Turveg langs vassdrag

Sommer-/vinterbruk
Bygater brøytes
Turtrasé langs vassdrag brøytes ikke.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen går gjennom Lunde sentrum med mange spesielle bygninger og ned til Lunde slusepark. Området ligger langs Telemarkskanalen og inneholder både badestrand, brygge, servering og HC-toalett etablert i 2021. Området er godt tilrettelagt for fremkommelighet med rullestol. Turtraseen går videre forbi idrettsanlegg, Lunde bygdetun, og så tilbake til sentrum, hvor Nome sykehjem ligger.

Forbedringspotensial:
Det er til dels dårlig skiltet. Det er lite benker langs turstien, og de benkene som finnes er ikke universelt utformet. Det må bygges en bru over et bekkeinnløp, alternativt må turvegen legges via eksisterende bru. Det er mye tilgjengelig parkering i området, men det er ikke merket HC-parkering.

Nye HC-toaletter oppfyller ikke kravene til universell utforming. Adkomst er for bratt.

NOME KOMMUNE - LUNDE

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
4 km

Byggeår turveg:
Ukjent, etablert over tid.

Planstatus:
Forankret i kommunedelplan for sentrum og reguleringsplan.

Eierforhold:
Kommunal, med unntak av Tinnesandbukta til Tinfosslippen og bybrua til Tinfoss, som er privat

Avdeling:
Kultur, idrett og fritid, Folkehelse, Samfunnsutvikling og Tekniske tjenester

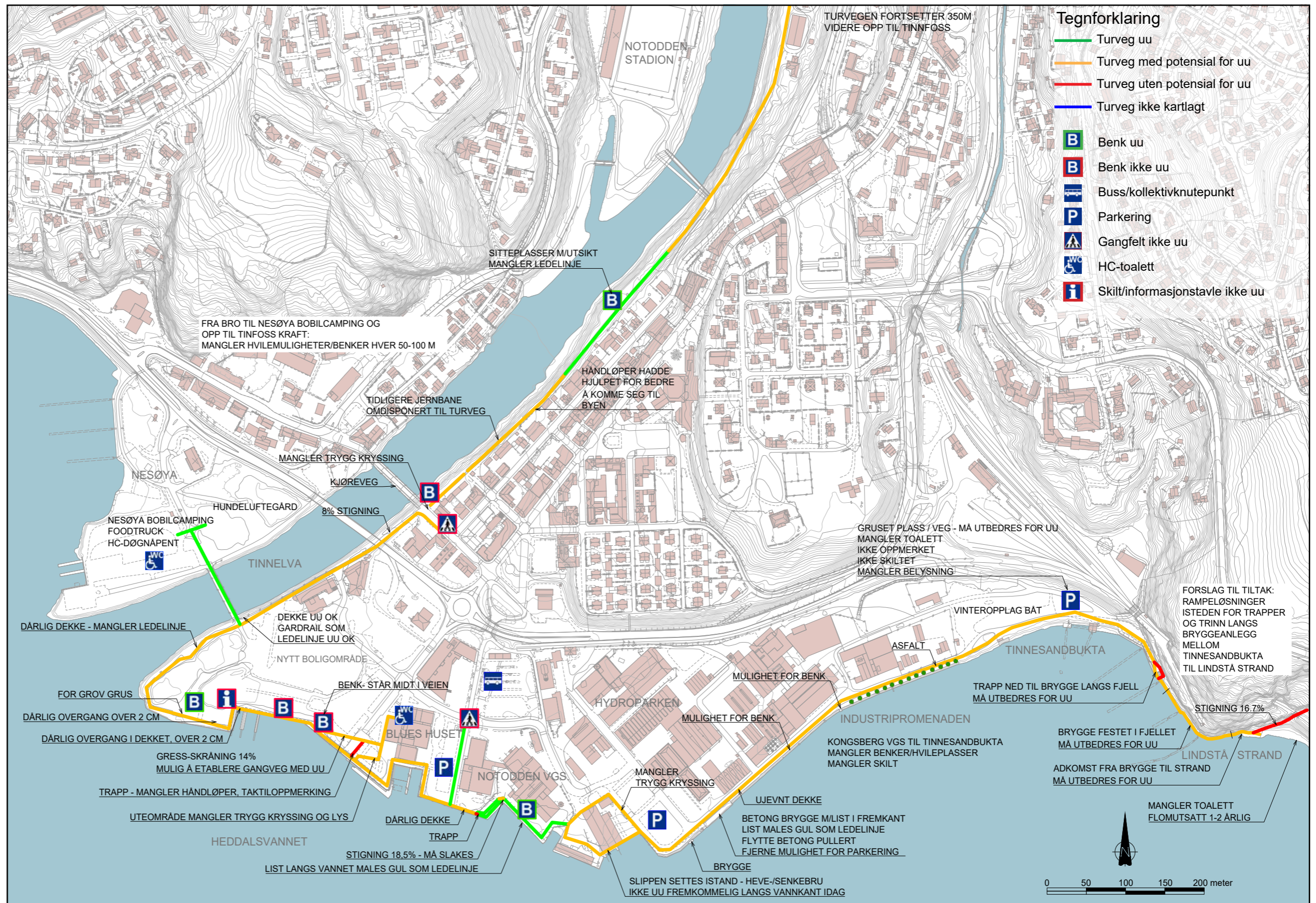
Turvegtype:
Asfalt fra båthavn inn til sentrum og forbi Jernverkstomta, gruset turveg langs Tinnelva mot Tinfos.

Sommer-/vinterbruk:
G/s-veg og industripromenaden brøytes og gruses.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
En variert turveg som strekker seg fra Lindstå stranda og videre langs kaikanten gjennom Hydroparken. Herfra går turvegen syd for båthavna øst for Hydroparken, via Hydroparken og oppover langs Tinnelva til Tinfos og Telemarks-galleriet. Foruten flott utsikt over Heddalsvannet, byr turvegen på mange kulturminner fra en mangfoldig industrihistorie. Notodden er på UNESCOs verdensarvliste. I tillegg ligger Bok- og blueshuset og kollektivterminalen med buss- og togtilbud i umiddelbar nærhet.

Forbedringspotensiale:
Skilting og benker, ellers er forbedringstiltak gjengitt i kartet.

NOTODDEN KOMMUNE - TINNELVA OG HYDROPARKEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
1,8 km

Byggeår turveg:
Ukjent

Planstatus:
Regulert 2006. Miljødirektoratet har tinglyst uråderrett med byggeforbud.

Eierforhold:
Privat. Opparbeidelse vil kreve avtale med grunneier.

Avdeling:
Kommunalteknikk

Turvegtype:
Gruset (grov grus/pukk) turveg og noe asfaltert boligveg).
Bredde: 2-3 m

Sommer-/vinterbruk:
Ikke vedlikeholdt på jevnlig basis

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen er et samarbeidsprosjekt mellom Porsgrunn og Skien kommune, i regi av Bypakke Grenland. Nordre del av strekningen ligger i Skien. Turvegen går langs vestsiden av elven i et flatt og idyllisk område som strekker seg fra Lahelle til Lensmannsdalen. Området er lett tilgjengelig for skole, barnehage, tilgrensende boligfelt og nyetablerte leilighetsbygg.

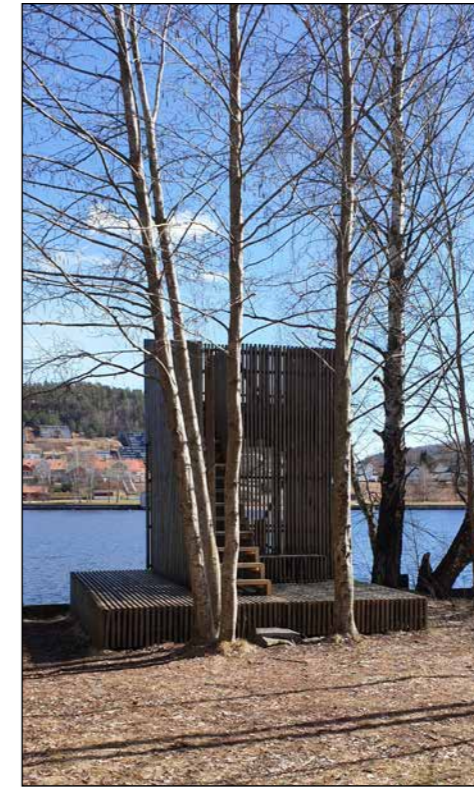
Området er i dag lite tilgjengelig og det er bratt stigning inn til turvegen både fra nord og sør. Det er bom i hver ende og ingen opparbeidede HC-plasser.

Turvegen blir aktivt brukt av turgåere i dag, og den skifter fra å gå gjennom skogholt til mer åpne gressletter. Hele området har flott utsikt utover elva og kulturlandskapet ved Borgestad gård. På veien ligger også utsiktstårnet «Gjennomiktig»

Forbedringspotensial:
Nytt toppdekke med sportsgrus. Skilting, belysning og benker/hvilemuligheter. Fjerne hindringer slik at turvegen kan gå langs elva hele veien, og dermed unngå omveien gjennom boligområdet.

Øvrige forbedringstiltak gjengitt i kartet.

PORSGRUNN KOMMUNE - LAHELLE

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
2,5 km

Byggeår turveg:
Ukjent

Planstatus:
I hovedsak regulert og omfattet av kommuneplan.

Eierforhold:
Kommunal, fylkeskommunal og privat grunn.

Avdeling:
Park, idrett og friluftsliv

Turvegtype:
Asfaltert gang- og sykkelveg
Asfaltert fortau
Bryggepromenade med tre og/eller betongdekke.

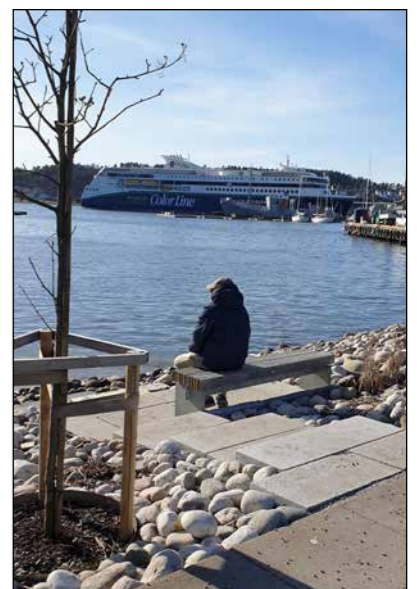
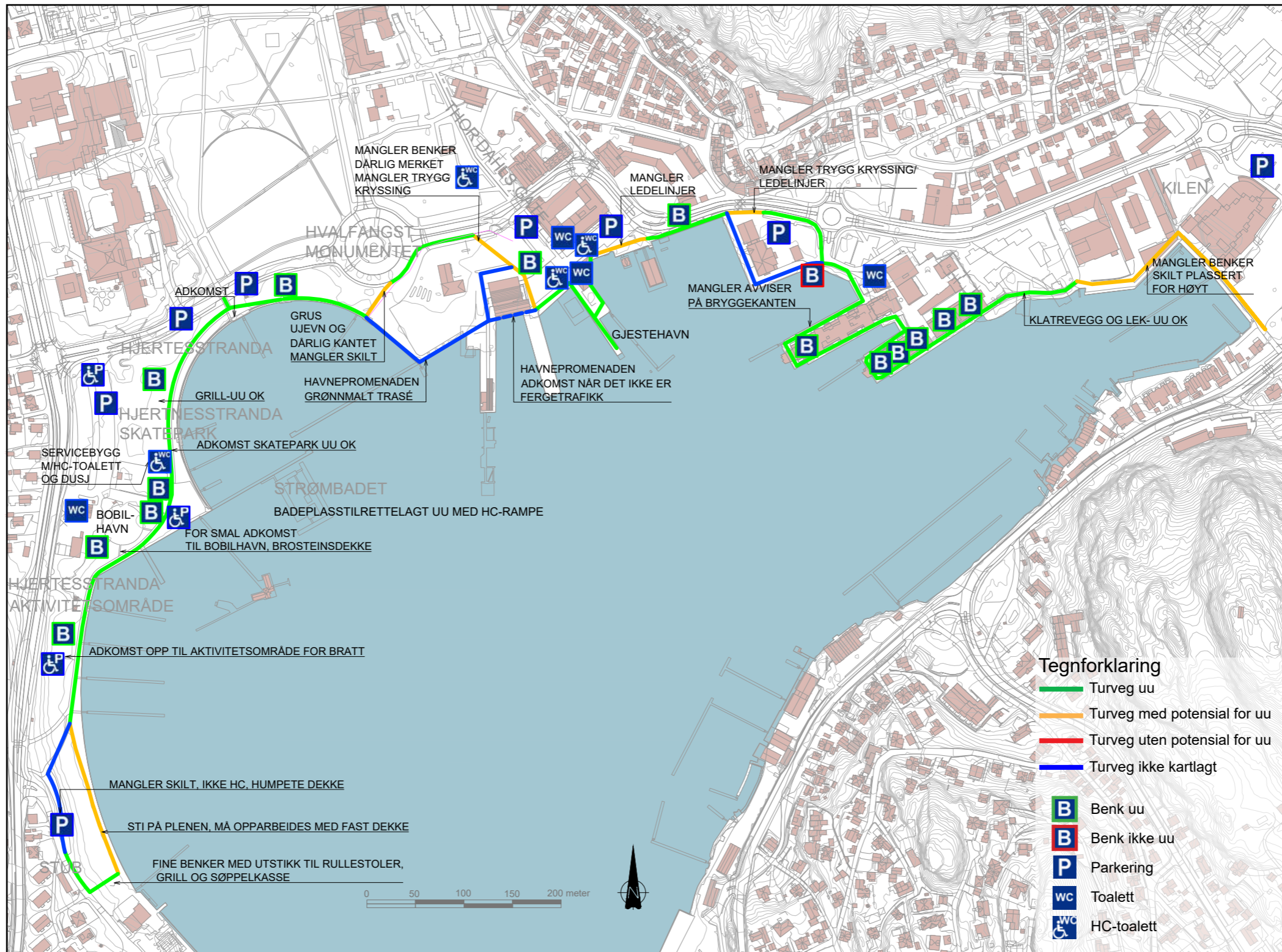
Sommer-/vinterbruk
GS-veg blir brøytet om vinteren.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Den kartlagte turvegen i Sandefjord ligger langs sjøsiden og nær sentrum, og har flott utsikt over fjorden. Den starter vest ved Stub ved et parkområde med sitteplasser, utegrill og treningsapparater. Derfra passerer den bobil- og gjestehavn, aktivitetsområde og sjøbad. Turvegen går videre forbi Hvalfangstmonumentet og ferjeområdet. Her går turvegen på fortau og er trukket inn fra sjøkanten. Fra Thor Dahls gate går turvegen ut på Havnepromenaden forbi restauranter og gjestehavn, før den når boligområdet ved Kilen. Turvegen har gode hvilemuligheter på benker langs mange av strekningene, og nærhet til sjøen, både visuelt og fysisk.

Forbedringspotensial:
Stedvis benker, skilt og ledelinjer.

Øvrige forbedringstiltak er gjengitt i kartet.

SANDEFJORD KOMMUNE - FRA STUB TIL KILEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
4 km (lengde avhengig av trasévalg)

Byggeår turveg:
2006-2020

Planstatus:

-

Eierforhold:

Kommunal og privat grunn.

Avdeling:

Kultur og næring

Turvegtype:

Fortau og gs-veg, gruset turveg i terreng.

Sommer-/vinterbruk:

Turtrasé i sentrumsgater brøytes, turtrasé i terreng brøytes delvis.

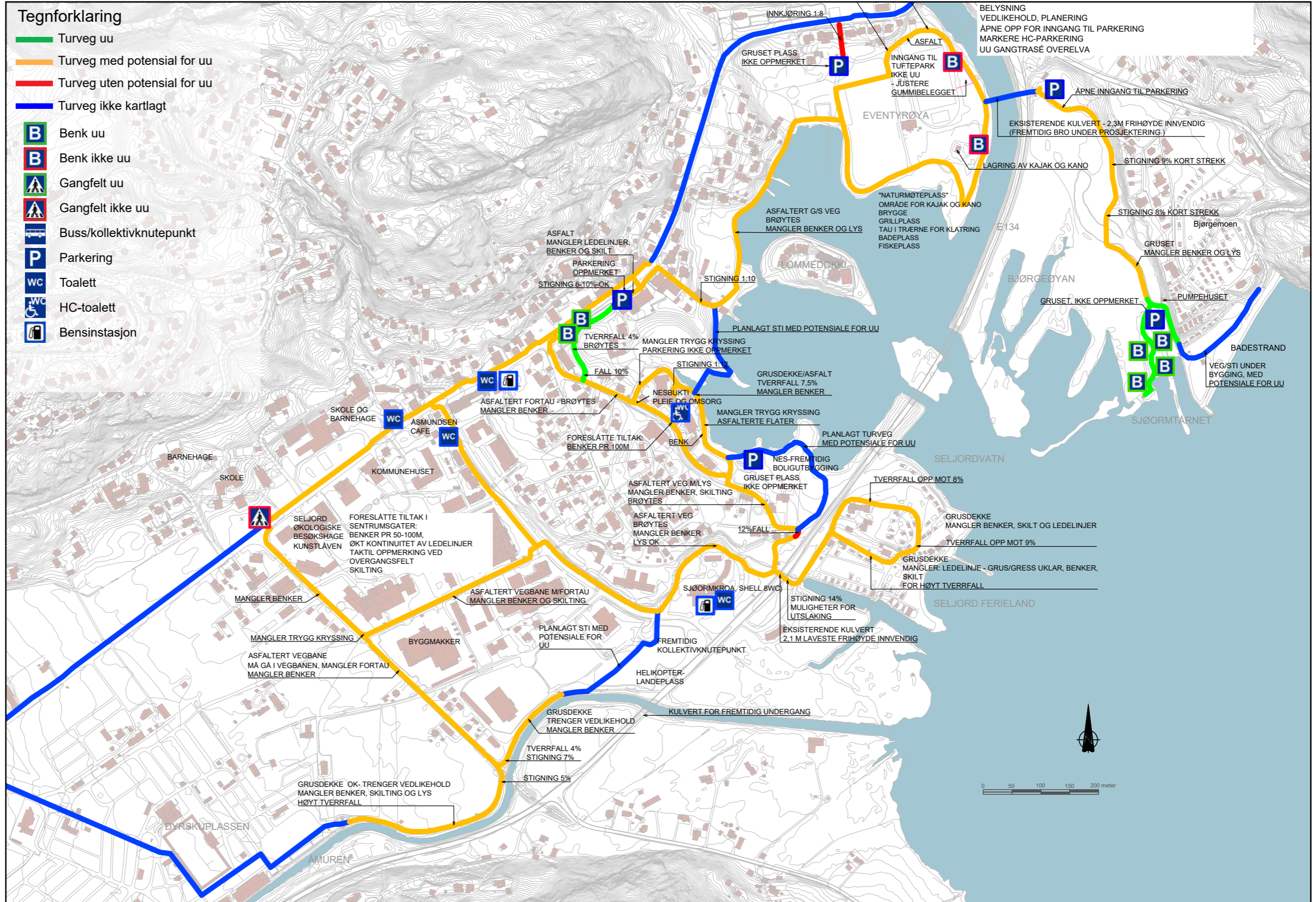
Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:

Turvegraseene går gjennom sentrumsgater og nærliggende friområder. Turvegen har mange koblingspunkt, og muligheter for kortere og lengre runder. Det er et ønske å knytte sammen arealer fra Dyrskuplassen til Sjøormtårnet. Langs turvegen finnes både butikker og kafeer, kulturlandskap, historisk trehusbebyggelse og større friluftsområder som Eventyrøya og Bjørgeøyen med Sjøormtårnet. Turvegene er en del av prosjektet "Seljord og sogene", med satsing på kunstverk og severdigheter.

Forbedringstiltak:

Skilting og benker, ellers er forbedringstiltak gjengitt i kartet.

SELJORD KOMMUNE - SELJORD SENTRUM

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
3,8 km

Byggeår turveg:
Ukjent

Planstatus:
Det pågår planarbeid for gs-tilbud langs Sentrumsveien og oppstart for prosjektet forventes i 2022. Turveg langs Siljanelva skal avklares i pågående revisjon av kommuneplanens arealdel.

Eierforhold:
Kommunal og private grunneiere. Etablering av turveg krever avtale med grunneiere.

Avdeling:
Samfunnsavdelingen

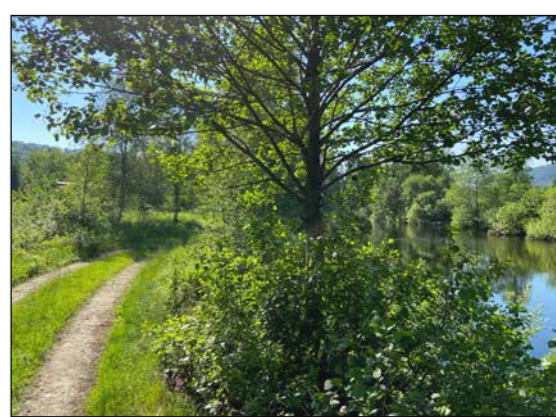
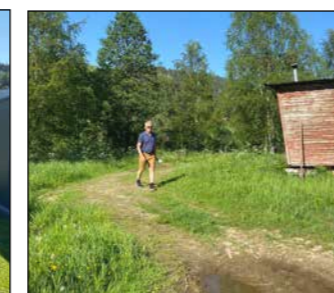
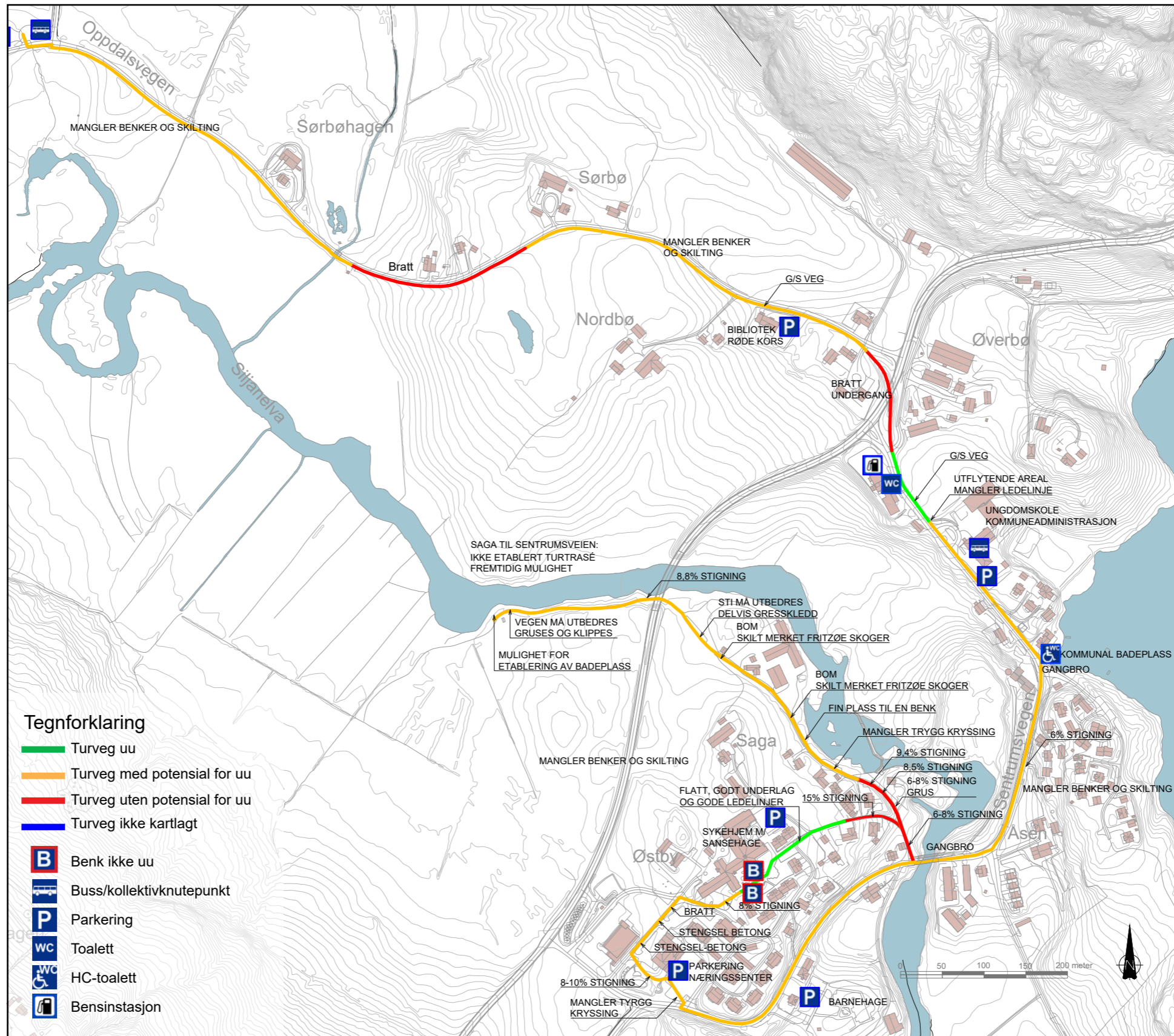
Turvegtype:
Langs gs-veg
Traktorveg langs Siljanelva og gjennom boligområde

Sommer-/vinterbruk:
Gs-veg/fortau blir brøytet om vinteren, øvrige turveger er til sommerbruk.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen går i dag på asfalt gjennom sentrum til Siljan kirke. Turtraseen binder sentrumsfunksjoner sammen, som sykehjem, barnehage, handel, busstasjon, kommunesenter og kirke. En mulig framtidig etablering av turveg langs Siljanelva vil gi Siljan sentrum økte kvaliteter og styrke sentrumsutviklingen. Området er naturskjønt med mulighet for attraktive sitteplasser og en badeplass i nordenden av turvegen. Det finnes både demning og sagbruk langs elva. Deler av turvegen langs elva er opparbeidet som traktorveg.

Forbedringspotensial:
Turvegen bør utbedres med skilting og hvilemuligheter/benker. Sammenhengende naturlige ledelinjer bør også utbedres i områder der dette mangler i dag. Dette gjelder turvegen som helhet. Langs Siljanelva er det behov for utbedring av dekke, naturlige ledelinjer og sitteplasser slik at turvegen blir tilgjengelig og fremkommelig for alle.

SILJAN KOMMUNE - OPDALSVEGEN OG SENTRUM

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:

Ca 6.5 km (kartlagt turveg). ca 7 km (med strekket langs Bakkestranda)

Byggeår turveg:

2004

Planstatus:

Forankret i arealdel og flere reguleringsplaner.

Eierforhold:

Kommunalt eid

Avdeling:

Kulturavdelinga

Turvegtype:

Asfaltert fortau/gang- og sykkelveg og gruset turveg.

Sommer-/vinterbruk:

Store deler brøytes og har belysning.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:

Den kartlagte turvegen starter i sørenden av Lundedalen, som er et bynært grøntområde med store plener og ulike aktivitetsflater. Eksempler på aktiviteter er skaterampe, ulike ballbaner, nærmiljøanlegg for golf, gressbane, turnapparater og petanquebaner og utendørs trimapparater. Tett på ligger mange leiligheter/boliger, skole, barnehage m.m.

Fra Lundedalen kobler turvegen seg på "Kulturstien Hjellevannet rundt" via Bakkestranda, Faret og Klosterøya. Bakkestranda er et flott friområde med gressletter og strender. Turvegen er variert, og går gjennom boligkater, industri- og næringsområdet på Myren via Elstrømbua til Faret. Fra Elstrømbua er det flott utsikt over Farelva og Hjellevannet, som også er innfarten til Telemarkskanalen.

Forbedringspotensial:

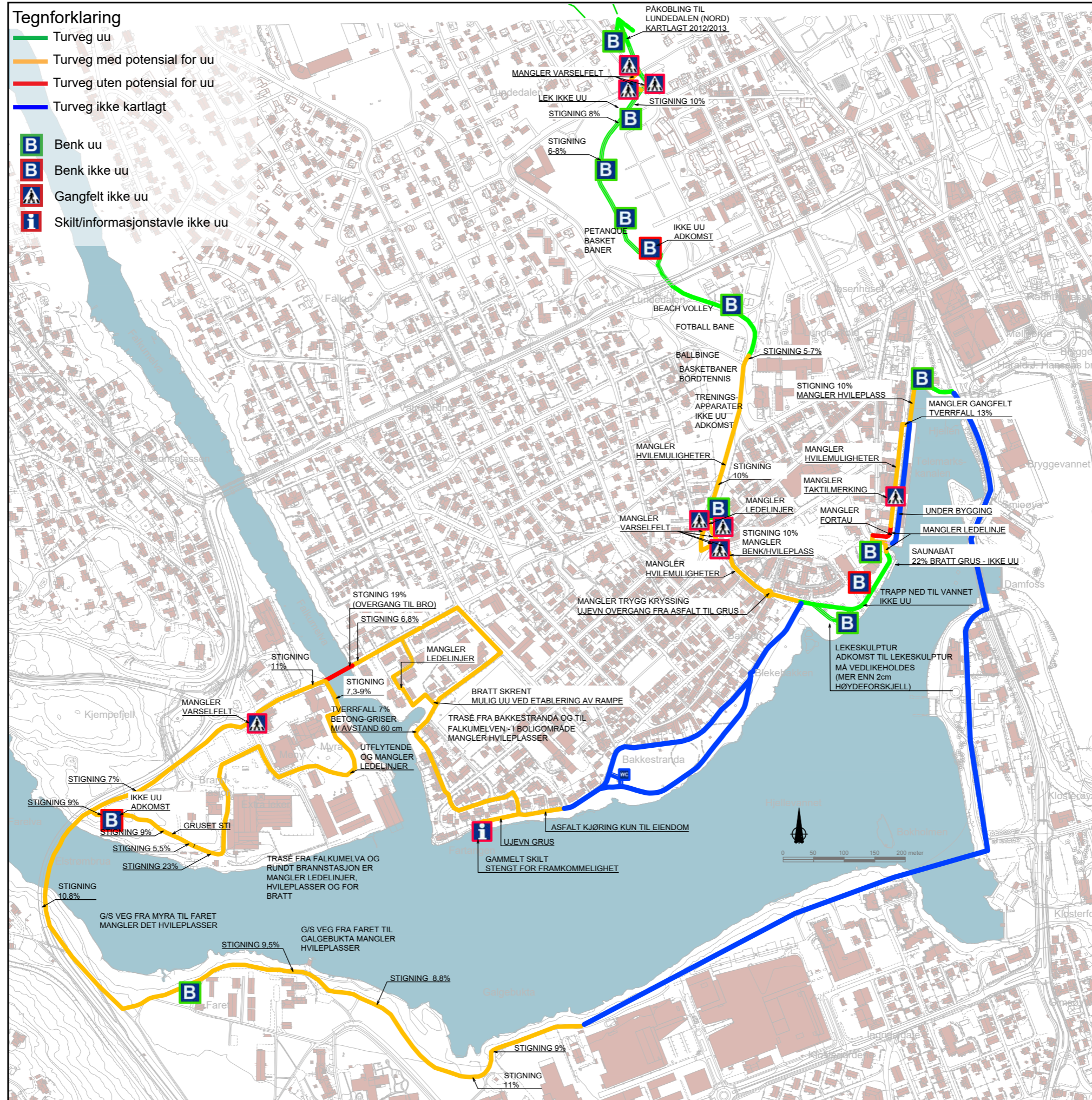
Det bør etableres flere benker og hvileplasser, skilt og naturlige ledelinjer. Utbedre stigning ved enkelte partier.

SKIEN KOMMUNE - LUNDEDALEN-HJELLEVANNET

Tegnforklaring

- Turveg uu
 - Turveg med potensial for uu
 - Turveg uten potensial for uu
 - Turveg ikke kartlagt
-
- B Benk uu
 - B Benk ikke uu
 - A Gangfelt ikke uu
 - i Skilt/informasjonsstavle ikke uu

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:

5,5 km (1,5 km langs Måna, resten i eksisterende gatenett).

Byggeår turveg:

Turveg langs Måna er etablert over flere etapper fra 2000. Andre registrerte turtraseer er i eksisterende gateløp.

Eierforhold:

Kommunal, tidligere eid av Norsk Hydro.

Avdeling:

Planavdelingen

Turvegtype:

Gruset turveg langs Måna, 1,5-3m bred. Asfaltert gatenett.

Sommer-/vinterbruk

Det meste av gatenettet blir brøytet på vinteren. Avtale med Lions for vedlikehold av turvegen langs Måna.

TINN KOMMUNE - MÅNASTIEN I RJKAN

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:

"Månastien" ligger i verdensarvbyen Rjukan. Turvegen er en gruset forbindelse langs nordsiden av elva Måna, fra Bråvollparken til Sam Eydes gate ved kirken. Turvegen ligger skjernet, ca. 7 høydemeter nedenfor bykjernen. Høydeforskjellene på begge sider av Måna gjør det utfordrende å sikre tverrforbindelser med tilfredsstillende stigning.

Langs turvegen står det mange flotte trær. Landskapet mot elva og bebyggelsen på motsatt side er holdt åpent. Her har man utsikt til et variert og spennende bygningsmiljø med boliger og nærings-/industribygg av stor historisk verdi. Blant disse er Såheim kraftstasjon, Mæland damanlegg, hengebrua til Mælandstangen og Birkeland bru.

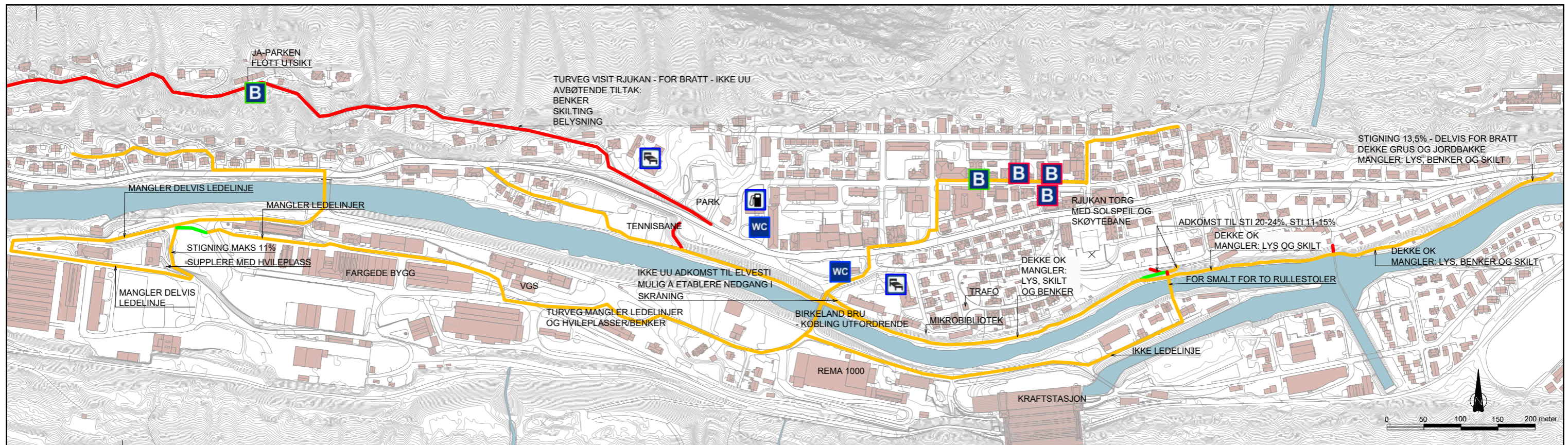
Øvrig turveg på nordsiden av Måna går i et etablert og hyggelig bystrøk, mens turvegen på sørsiden går igjennom et spennende bygningsmiljø med historisk verdi. Turvegen som helhet gir en variert og flott natur- og historieopplevelse.

Forbedringspotensial:

Skilting, håndløper og benker, ellers er forbedringstiltak gjengitt i kartet.

Tegnforklaring

- Turveg uu
- Turveg med potensial for uu
- Turveg uten potensial for uu
- Turveg ikke kartlagt
- Benk UU
- Benk ikke UU
- Toalett
- Hotell
- Bensinstasjon

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
Ca 5 km

Byggeår turveg:
2011

Planstatus:
Reguleringsplanen for Dalen blir rullert i år. Turvegene blir lagt inn i revidert utgave.

Eierforhold:
Tokke kommunen

Avdeling:
Plan, næring og teknisk

Turvegtype:
Asfalt i gateløpene, ellers grus.

Sommer-/vinterbruk:
Gatene brøytes, ellers ikke brøyting.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen går fra Lastein brygge på Dalen, anløpssted for kanalbåtene som trafikkerer på Telemarkskanalen. Turvegen følger Bandak i naturskjønne områder via parkområdet til Dalen hotell, passerer Soria Moria badstu og går videre opp mot sentrum, eller via hoppsteinene ut til Buøy (ikke universelt utformet). Området turvegen går igjennom har mange kvaliteter som historisk bebyggelse, sentrumsgater, furuskog og vakker utsikt over Bandak. Området er tilnærmet flatt.

Forbedringspotensial:
Skilting og benker, ellers er forbedringstiltak gjengitt i kartet.

TOKKE KOMMUNE - DALEN-BUFJORDSTIGEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:
3,4 km

Byggeår turveg:
Ukjent

Planstatus:
Turveg er sikret i kommuneplanens arealdel. Naturvernområde er statlig sikret. LNF/Grønnstruktur i kommuneplanens arealdel
Kommunedelplan-Byplan Tønsberg 2018-2030

Eierforhold:
Kommunal, fylkeskommunal og privat grunn.

Avdeling:
Virksomhet folkehelse, klima og stedsutvikling
Virksomhet kultur og idrett

Turvegtype:
Strandpromenade i byen på trebrygge/asfalt
Gruset turveg i naturvernområde - Ramsar område

Sommer-/vinterbruk
Strandpromenade i by brøytes
Gruset turveg i naturvernområde brøytes ikke

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:
Turvegen starter ved Oseberg kulturhus og går langs strandpromenaden i Tønsberg, gjennom gamlebyen og ut i et naturvernområde med fuglereservat. Turvegen byr på ulike opplevelser, fra yrende byliv med aktiviteter og restauranter, til en rolig turveg i et naturskjønt område ut til Ilene. Turvegen ender i en gammel husmannsplass på Ilene som er gjort om til et besøkssenter med servering i deler av året.

Forbedringspotensial:
Langs strandpromenaden er det en rekke elementer som reduserer orienterbarheten for svaksynte. Det bør etableres sammenhengende ledelinjer som holdes fri for hindre. Turvegen må vedlikeholdes med toppdekke, tverrfall for avrenning og presise overganger mellom turveg og tilstøtende areal.

TØNSBERG KOMMUNE - SENTRUM OG GREVESTIEN

FAKTA OM TURVEGEN:

Lengde:

Ca. 2,5 km lengde totalt
(lengden vil bero på hvordan man etablerer turveien i skogsområdet)

Byggeår turveg: ikke etablert

Planstatus:

Offentlig eller privat tjenesteyting og LNFR i kommuneplanens arealdel.

Eierforhold:

Kommunen er eier

Avdeling:

Næring

Dekketype turveg:

Asfalt på fortau, ellers grus og skogsbunn

Sommer-/vinterbruk:

Fortau brøytes og skiløype kjøres opp om vinteren.

Beskrivelse og kvaliteter ved turvegen:

Turvegområdet ligger langs Pilgrimsvegen/ fv. 362 rundt ca. 2,5 km øst for nærbutikk, bensinstasjon og kollektivknutepunkt, og «bindes» sammen med fortau langs hele fv. 362.

Selve turområdet ligger nært tilknyttet Edland skole, barnehage, helsehus og samfunnshus.

Turtraseen går delvis på skolens område og kan derfor lett kobles på og knyttes direkte til skolens uteareal og idrettsområde. Videre leder turvegen inn i et skogsområde, som ligger mellom skolens uteareal og E134. Skogsområdet har eksisterende stier og tråkk og er allerede aktivt i bruk, med gapahuker og trehytter, og har et stort potensial for videreutvikling og etablering av universelt utformet turveger. Terrenget i skogen er relativt flatt, og furuskogen er lett å komme seg frem i. Videre går vegen inn på eksisterende gangtrasé langs elva Kjela, under E134 og ender i en gangbro over til vestsiden av elva. Langs dette strekket er det åpent med fine utsiktspunkt.

Området er også en del av Tverga-prosjektet der en ønsker å fremme hverdagsaktiviteter ved å bidra til kreative anlegg for et større mangfold av brukere.

Forbedringspotensial:

Der turveg krysser fylkesveg bør det vurderes tiltak som øker trafiksikkerheten og framkommelighet for myke trafikanter.

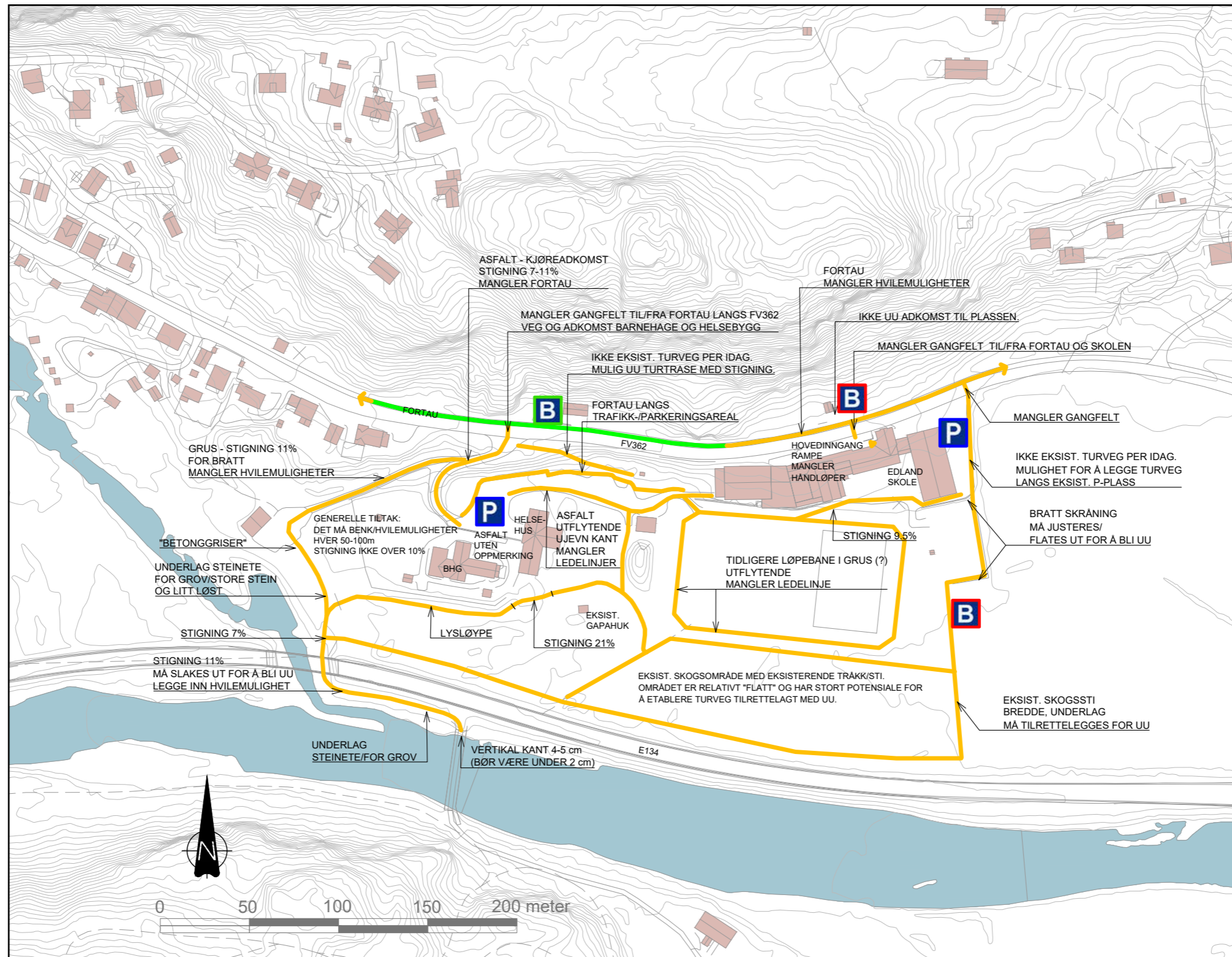
Det er tidvis stor høydeforskjell mellom fv. 362 og turområdet. For å få til en sammenhengende turveg med tilknytning til fylkesvegen bør det vurderes egnede steder som sikrer universelt utformet adkomst.

Benker og hvilemuligheter hver 100m (helst hver 50m) og langs partier med stigning.

Skilt og informasjon, både til turvegen og f.eks. Haukeli hotell/kollektivknutepunkt.

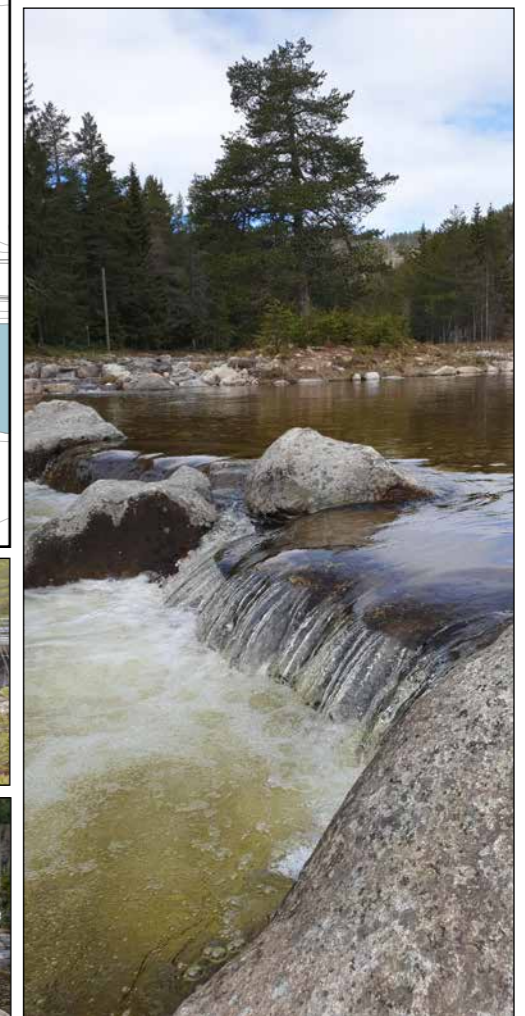
Se øvrige forbedringstiltak i kart.

VINJE KOMMUNE - EDLAND SKOLE

Tegnforklaring

- Turveg uu
- Turveg med potensial for uu
- Turveg uten potensial for uu
- Turveg ikke kartlagt
- Benk uu
- Benk ikke uu
- Parkering

OPPFØLGING

Sentrumsnære turveger med universell utforming kan knyttes til svært mange innsatsområder. Prosjektgruppa representerer et mangfold av innfallsvinkler, og gruppa har som et mål å knytte ressurser til turvegene som arena for god stedsutvikling.

Samtidig er det opp til kommunene å velge ambisjonsnivå og styre den lokale prosessen.

Prosjektgruppas mål er likevel at hvert bygdesenter skal ha minst en godt universelt utformet turveg, sentralt plassert i kommunen. For å gjennomføre bærekraftige lokale turvegprosjekter er det noen forutsetninger som bør ivaretas. Dette øker sjansen for et godt resultat. Prosjektgruppa vil i kontakt med kommunene anbefale fokus på disse forhold:

Dagsorden: - Noen må ta et initiativ og presentere ideen om turveg, basert på lokale ønsker og muligheter. En turveg er et tiltak for offentlig bruk med allmenn nytte. Et godt prosjekt er avhengig av drivkrefter og gjerne ildsjeler, som deler ideen og sikrer at den får rett forankring.

Forankring: - Det er grunnleggende at grunneier viser velvilje. Kommunen vil ha en sentral rolle, uansett om det er private eller offentlige grunneiere/initiativtakere. For å sikre utbygging og bevaring, må turvegen vedtas i kommunens arealplan/reguleringsplaner. Ulike tilskuddordninger krever også kommunal godkjenning. Eierforhold og ansvar for selve "tiltaket turveg" må avklares for langsiktig drift og vedlikehold.

Medvirkning: - En turveg er et allemannseie. Både i planfase, anleggsarbeid og drift kan det være en fordel at brukere og interessegrupper får mulighet til å engasjere seg. Avtaler bør inngås. Grunneierne og andre som har formelle rettigheter til anlegget, har likevel en særstilling.

Kompetanse: - For å kjenne formaliteter, kunne velge god trasé, riktig utført anlegg, tydelig skilting, rasjonell drift og vedlikehold m.m. kreves det god kunnskap. Opplæring og erfaringsformidling er sentralt, samtidig som det har overføringsverdi til andre arbeidsområder.

Motivasjon: - En turveg er et varig prosjekt. Det kan ta lang tid fra ide til virkelighet. Når turvegen først har kommet, er det ofte ønskelig at den har et evig liv. Det kan være krevende for enkeltpersoner å opprettholde fokus og interesse for å ta ansvar over mange år. Derfor vil stimulerings tiltak være viktige for motivasjon. Lokal organisering og deltakelse i nettverk kan bety mye for kontinuitet og langsiktig jobbing.

Tilskudd: - Mange økonomiske støtteordninger kan ha relevans. Tilskudd kan være aktuelt for eksempel til planlegging, anleggsbygging, drift, vedlikehold, utvikling og arrangement på og ved turvegen.

Arrangement: - I tillegg til daglig, både organisert og uorganisert bruk, kan spesielle begivenheter øke turvegens status og verdi. Arrangement kan også styrke folks oppmerksomhet og kjennskap til turvegen, samtidig som bruken av den økes.

INNSATSOMRÅDER OG RESSURSER

Turvegene er en del av nærmiljøene. Der bor vi, og svært mange lever mesteparten av livet nær boligen. Summen av individers ulike liv gjør et utall av aspekter aktuelle. Mange personer og satsingsområder kan derfor bidra til utvikling av turveger.

Ressurser til turvegene kan derfor komme fra en mengde virksomheter, fagmiljøer og temasatsinger. Oversikten her er ikke fullstendig, men en måte å systematisere noen tilnæringsmåter til interesser som kan fremme turveysaken:

Bomiljø	Interessegrupper	Servicefunksjoner
Estetikk	Kulturliv	Sosiale møteplasser
Folkehelsearbeid	Kulturlandskap	Stedsutvikling
Formidling	Kulturminner	Teknikk
Friluftsliv	Likestilling	Trafikksikkerhet
Frivillig arbeid	Lokalhistorie	Transport
Idrett og fysisk aktivitet	Lyskultur	Turisme
Institusjoner og virksomheter	Læring	Landbruk
Skoler	Medvirkning	Universell utforming m.m.
Barnehager	Natur- og miljøvern	
Sykehjem	Produktutvikling	

Fokus og virkemidler kan knyttes til for eksempel ideen om turveg, turvegen som teknisk anlegg, aktiviteten på turvegen, attraksjonen ved turvegen, brukere av turvegen og tilrettelegging ved turvegen.

KILDER OG REFERANSER

Foto og illustrasjoner:
Anigtt under foto/illustrasjon.
Foto forside: Monica Sølyst, Faun Naturforvaltning AS

Øvrige foto/illustrasjoner Norcunsult AS
(v/Astrid D. Skalleberg/Lena Heggem Jørgensen)

Sentrumsnære turveger - Universell utforming i Telemark.
Eksempelsamling 21.03.2013

Norsk Standard 11005:2011
- Universell utforming av opparbeidete uteområder

www.bufdir.no

www.fn.no

www.regjeringa.no

www.dibk.no

Foto: Nome

Vestfold og Telemark fylkeskommune
vtfk.no

Postadresse: Postboks 2844, 3702 Skien
Besøksadresser: Torggata 18, Skien / Svend Foynsgate 9, Tønsberg
Kontakt: 35 91 70 00 / post@vtfk.no

